

Vyškovský cedník 2022

Sborník oceněných prací
literární soutěže pro děti,
mládež a dospělé Vyškovska

Vyhlašovatelé:

Knihovna Karla Dvořáčka

Klub přátel KKD

**Tři brány
komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci**

Obsah

Úvodní slovo členky odborné poroty	4
Účastníci, motto, porota	5
Výsledky soutěže	6
Liliana Ondroušková – Záhadný anděl	7
Alžběta Benešová – Na dotek	10
Karol Képes – Tajemný kamarád	14
Gabriela Zouharová – Starman	17
Hana Hvozdovičová – Párty na hřbitově	24
Adriana Nagyová – Za zrcadlem	30
Eva Poláčková – Poklad ze smět'áku	35
Lubomír Richter – Mezi pondělkem a pátkem je deset let	38
Dana Procházková – O lišce a chlapci	42

Velmi nás těší, že oproti minulým ročníkům poznamenaným covidovou epidemií se letos sešly zajímavé příspěvky ve všech kategoriích. Hodnotili jsme celkem čtyřicet jedna textů: v první kategorii třináct, ve druhé dvacet čtyři a ve třetí kategorii čtyři práce.

O kvalitě letošního soutěžního ročníku svědčí i to, že jsme ve všech kategoriích udělili medailová místa. Řada soutěžících nás překvapila svými originálními náměty a určit pořadí vítězných prací pro nás nebylo vždy jednoduché.

Pokud jste na stupních vítězů svoje jméno nenašli, nevzdávejte se a zkuste to příští rok znovu. Vážíme si všech, kteří mají odvahu své texty do soutěže zaslat. Smyslem naší práce je hledat nové talenty a zažehnout v autorech touhu psát i do budoucna.

Přejeme všem účastníkům hodně inspirace do dalšího ročníku!

Mgr. Sylva Cidlinská, předsedkyně odborné poroty

Účastníci soutěže:

Děti, mládež a dospělí z města Vyškova a Vyškovska v těchto kategoriích:

1. kategorie 11 – 14 let
2. kategorie 15 – 19 let
3. kategorie 20 a více let

Pro zařazení do jednotlivých kategorií je rozhodující věk dosažený v roce 2021.

Motto:

1. kategorie – Vzkaz v učebnici
2. kategorie – Nečekaný konec jedné párty
3. kategorie – Všichni občas děláme věci, které tak úplně nedávají smysl.

Hodnocení provedla porota ve složení:

Mgr. Sylva Cidlinská, předsedkyně poroty a zástupkyně vyhlášovatele

Mgr. Libuše Procházková

Mgr. Kateřina Kalivodová Foltánková

Tomáš Dorazil

Petr Muzikář

Výsledky soutěže:

1. kategorie

- 1. místo Liliana Ondroušková – Záhadný anděl
- 2. – 3. místo Alžběta Benešová – Na dotek
- 2. – 3. místo Karol Képes – Tajemný kamarád

2. kategorie

- 1. místo Gabriela Zouharová - Starman
- 2. místo Hana Hvozdovičová – Párty na hřbitově
- 3. místo Adriana Nagyová – Za zrcadlem

3. kategorie

- 1. místo Eva Poláčková – Poklad ze smět'áku
- 2. místo Lubomír Richter – Mezi pondělkem a pátkem je deset let
- 3. místo Dana Procházková – O lišce a chlapci

Záhadný anděl Ondroušková Liliana

„Slunéčko zachodí za Janovu horu a už bude večer chvála Pánu Bohu...“

Tehdy jsme se vraceli z Bílých Karpat. Byla už tma, ale já jsem i přesto věděl, že kolem nás se rozprostírá hluboký les. Tatínek jel pomalu, aby v případě, že na cestu skočí srnka, stihl zastavit.

My s maminkou jsme zpívali a povídali si o uplynulých dvou týdnech. Strávili jsme je v překrásném hotelu. Byl moderně zařízený a patřila k němu veliká zahrada. Ze svého pokoje jsem mohl vyběhnout rovnou na ni. Bydleli jsme daleko od centra, takže všude kolem se rozprostírala nádherná příroda.

„Co se ti líbilo nejvíc?“ zeptal jsem se maminky.

„Opravdu mě nadchla tamější krajina. Ty lehce zalesněné kopečky a louky, po kterých se proháněly ovce a krávy. Romantické chaloupky s malými zahrádkami, na kterých si lidé kdysi pěstovali vše, co ke spokojenému životu potřebovali. Cítila jsem tam tu historii, víš?“ odpověděla mi. Vyzařovala z ní čistá radost a štěstí.

Usmál jsem se na ni. To je celá moje maminka. Mohla si dva týdny užívat nicnedělání v bazénu nebo s knihou na sluncem zalité zahradě, ale ona raději chodila po horách, loukách nebo lesích. A přesně to jsem na ní miloval. Spokojeně jsem se uvelebil na sedadle a vzpomínal, co všechno jsme spolu prožili.

Najednou se z úzké silnice, jež vedla lesem, na nás vyřítilo auto. Nemělo zapnutá světla, takže jsme jej neviděli. Neskutečnou silou do nás narazilo. Pás se mi zařízl do břicha. Kdybych nebyl připoutaný, určitě bych přeletěl na vedlejší sedadlo. Cítil jsem bolest v pravé noze. Asi ji mám zlomenou, napadlo mě.

Když jsem se z prvního šoku vzpamatoval a podíval se na sedadlo spolujezdce, kde seděla maminka, uviděl jsem jen bílou kapotu auta, jež do nás narazilo. V tu chvíli mi došlo, že slova, která jsem jí předtím řekl, byla asi poslední, která slyšela. Cítil jsem, jak mě čísi ruka táhne ven z auta, ale neměl jsem tušení, kdo to je. Najednou jsem nevěděl nic. Netušil jsem, jak se jmenuji, nevěděl jsem, kolik mi je let. Na nic jsem si nevzpomínal. Vnímal jsem jen bílou šmouhu na místě, kde ještě před pár minutami seděla moje maminka. Potom jsem omdlel. Propadal jsem se hlouběji a hlouběji někam do tmy.

Když jsem se probudil, nějakou chvíli mi trvalo, než jsem poznal, kde se nacházím. Ležel jsem na posteli v bílém nemocničním pokoji. Rozhlédl jsem se. V celé místnosti byla jen dvě lůžka. Kdo ležel na tom druhém, jsem netušil. Ze své polohy jsem na něj neviděl. Zkusil jsem se posadit. Ucítil jsem tíhu na pravé noze. Sádra. Někde jsem si zlomil nohu. Začínal jsem si pomalu uvědomovat, co se stalo.

„Vašíku, maminka je mrtvá,“ ozvalo se smutně z vedlejšího lůžka, na němž, jak jsem poznal podle hlasu, ležel můj tatínek. Skelným pohledem se díval do stropu a pokračoval: „To auto řídil opilý člověk. Neměl řidičák.“ Nemohl jsem to pochopit. Moje milovaná maminka zemřela! Už jsem nedokázal dál zadržovat slzy. Plakal jsem, dokud mne nepřemohl spánek.

Už jsou to tři roky. Pořád na ni vzpomínám. A stále to bolí. Odvracím zrak od okna. Musím se soustředit na současnost, minulost člověk nezmění. Jsem ve škole. Je přestávka. Na stole přede mnou leží sešit s úkolem do matematiky. Matiku nesnáším, protože ji moje maminka učila na střední škole. Znovu se dostavily tytéž pocity, které jsem měl, když jsem pochopil, že je mrtvá. „Nesmím na to myslet,“ zamumlám si pro sebe potichu. Záhadným způsobem se mi podaří opět se soustředit na úkol. Bohužel zrovna zazvoní.

Začíná hodina matematiky. Jako obvykle moc nevnímám a něco si kreslím do učebnice. Paní učitelka nám zadá samostatnou práci na druhé straně. Když otočím, strnu údivem. V pravém horním rohu je zlatým písmem něco napsáno! Spolužák vedle mě si všimne, že mi něco je a prohodí: „Vašku, jsi ok?“

„To tys mi popsal stránku v učebnici?“ ukazují na slova, která doslova září na stránce.

„Zbláznil ses?“ obrací se na mě překvapeně Zdeněk. Pronese: „Vždyť tam nic není!“

„Ale ano! Tady! Copak to nevidíš?!“ vyletím na něj až překvapivě prudce.

Zdeněk se otáčí ke spolužákovi sedícímu za námi: „Pet’o, můžeš mi říct, zda na této stránce vidíš něco napsaného v pravém horním rohu?“

„Ne,“ zní jasná odpověď.

Zdeněk mě smířlivě poplácává po paži: „Tak vidíš. Až přijdeš domů, měl by sis lehnout.“

Už k tomu nemám co říct. Zní to divně, ale nejspíš jsem jediný, kdo to písmo vidí. Napadá mě, proč jsem si to ještě nepřečetl? Už se chystám začít číst, když vtom se nade mnou objeví matikářka a osloví mne: „Vašku, že v mých hodinách nic

nepíšeš ani mě většinou neposloucháš, to bych ještě překousla, ale to, že se místo děláním samostatné práce hádáš se spolužáky, to bych tedy nečekala. Mám snad zavolat tatínkovi?“ Rychle zabořím zrak zpět do učebnice a zavrtím hlavou. Učitelka se s tím naštěstí spokojí a odejde.

Po příchodu domů si dávám vařit vodu na čaj. Sedám si na pohovku a beru do rukou učebnici matematiky. „Ahoj, Vašku, nemusíš se bát, písmo vidíš jen ty,“ čtu nahlas. Zaráží mne, že osoba, jež to psala, ví, že to vidím jen já. Nelámu si s tím však hlavu a pokračuji ve čtení: „Nejspíš se divíš, jak je to možné. Tato slova nejsou psaná obyčejnou fixou. Je to písmo z nebe.“ Dychtivě čtu dál. „Tvou učebnici nezničil žádný z tvých spolužáků. Byla jsem to já, tvá matka.“ Učebnice mi vypadne z rukou. Rychle ji však seberu a čtu dál, aby to záhadné písmo nezmizelo: „Prosím, neděs se, ale je tomu tak. Víím, že máš na mě hřejivé vzpomínky. Chtěla bych ti ale něco věnovat, co bys mohl nosit pořád u sebe.“

To mě zajímá jak, když se mě nemůže ani dotknout, pomyslím si.

„Když jsem byla malá a zemřel mi můj tatínek, tvůj dědeček, často jsem chodívala na místo, kde jsem s ním trávila hodně času. Na místo, kde jsem si připadala, jako by tam byl se mnou.“ Uvědomil jsem si, které místo má na mysli. Je to odpočívadlo kousek za městem. Vzpomínám si, že tam kdysi stála malá mohylka z kamení. Vypadala jako domeček pro skřítky.

„Jednou jsem tam postavila maličkou kapličku z kamení a schovala do ní svůj zlatý přívěšek s andílkem. Je uložen v malé krabičce. Vezmi si ho. Je tvůj.“

V duchu jsem se pousmál. Nikdy by mě nenapadlo, že v tak malé stavbičce z kamení může být něco schované. Dopis končí podpisem. Lehce po zlatém písmu přejíždím bříškem prstů. Zmizelo. Zamrzí mě to.

Okamžitě vyrazím na cestu. Doufám, že jsem cestu ke kapličce nezapomněl. Naposledy mě tudy maminka vedla, když mi bylo asi sedm let. Vzpomínám si, že se cesta klikatila za městem, pěšinou přes louku. Tenkrát nám trvala asi půl hodiny. Ale to jsem byl ještě malý. Dnes tu jsem mnohem rychleji. Na konci louky doslova vybíhám malý kopeček a pod ním už vidím ono odpočívadlo.

Kousíček od něj, metr, možná dva, jsem ji spatřil – malou kapličku, kterou kdysi postavila moje maminka. Sbíhám dolů, klekám si vedle kamenné stavbičky a začínám z ní pomalu odkládat horní kameny. Nemusím jich sundat moc. Za nějakou chvíli objevím krabičku. Otevřu ji a andílka opatrně vezmu do rukou. Beru ho tak jemně, jako by to byl malý motýlek. Bojím se, že ho poškodím. Chvíli si jej prohlížím. Poté si řetízek s andílkem opatrně připnu na krk. Předě mnou se

objeví mamčinina postava, která vypadá jako anděl. Usmívá se na mě. „Teď už budu pořád s tebou,“ slyším její hlas.

„Maminko, děkuji...“ zašeptám šťastně. A můj anděl se pomalu vznáší vzhůru... Celou cestu zpět jsem se usmíval. Doma jsem dárek ukázal tatínkovi. Vyprávěl jsem mu celý příběh. Příběh, který začíná vzpomínáním na onu nešťastnou událost a končí tajemstvím pod kameny. Když jsem skončil, pevně jsme se s tatínkem objali. Stáli jsme tam v tom objetí a plakali. Byly to slzy dojetí a zároveň radosti, nikoliv smutku.

Teď už vím, že maminka zůstane navždy v našich srdcích. Nikdy na ni nezapomenu. Bude stále se mnou.

Na dotek ...

Alžběta Benešová

Začátek školního roku. Domů táhnu staré, těžké, téměř rozpadlé učebnice, které zažili snad i moji rodiče. Ve škole jsem si je nestihla podepsat, tak je všechny rozhodím na postel a pustím se do toho.

Vezmu do ruky dějepis, politý, napůl roztrhaný, který nese známku pět právem. Podepíšu učebnici a začnu listovat. Pod jedním odstavcem zahlédnu něco slabě napsané tužkou. „Proč se nepoučíme z vlastních chyb?“ Tato věta mě přinutí listovat v učebnici. A o pár stránek dál zase. Slabé písmo. Tentokrát tam stálo: „Proč jsou lidé nenasytní a chtějí pořád více?“. Listuji nedočkavě dál a narážím na spoustu podobných myšlenek, které nemůžu dostat z hlavy.

Ani nevím, jak dlouho jsem strávila přemýšlením. Nakonec mi to nedalo, učebnici jsem opět otevřela a začala porovnávat písmo lidí, kteří jsou podepsaní na konci, s myšlenkami, které jsou napsané napříč celou knihou. Našla jsem jednu shodu. Jméno Tomáš Chládek. Bylo napsáno téměř stejným písmem. Člověk, kterému tato učebnice patřila, měl patnáct let v roce 2009. Ihned jsem vytáhla mobil a začala jsem na facebooku po tomto člověku pátrat. Jelikož jsem věděla, že mu je teď 28 let, výběr se mi dost zúžil. Nakonec mi na seznamu zbyli dva lidé s totožným jménem a věkem. Rozhodla jsem se oběma napsat.

13: 25: Já: Ahoj, je možný, že jsi chodil na stejnou školu jako já a psal v devítce do učebnice dějepisu nějaký svoje myšlenky?

15: 25: Tomáš Chládek: Ahoj, no to moc nevím, já furt něco ničil a popisoval, takže to asi možný je 😊.

15: 26: Tomáš Chládek: Co tě na tom tak zaujalo? Já si ani nepamatuju, co jsem tam psal 😊.

15: 27: Já: No tak to je řacha, že jsi to ty 😊.

15: 28: Já: No psal jsi tam různý svoje myšlenky, proč se lidé nepoučí z vlastních chyb atd., celkem mě to zaujalo a zajímalo by mě, jak asi můžeš vidět svět. Tak jsem si řekla, že ti napíšu.

15: 30: Tomáš Chládek: Já tak hodně přemýšlím a věřím v to, že láska a mír je nade vše, a že bychom měli být vděční.

15:31: Tomáš Chládek: Slyšela jsi o indickém městečku Auroville?

15: 36: Já: Neslyšela, ale jdu si o tom něco načíst, potom ti když tak napíšu, ahoj.

15: 37: Tomáš Chládek: Ahoj.

Ani nevím, jak dlouho jsem brouzdala těmi všemi stránkami, které mě pohlcovaly informacemi o tom nádherném místě. Hned jsem Tomovi znovu napsala.

23: 46: Já: No tak to je něco, jak jsi na tohle místo přišel? Byla jsem v tom začtená hafo dlouho, a nemohla jsem se odtud dostat. Hrozně ráda bych se tam někdy podívala, už jenom kvůli tomu, abych viděla, jak jiní lidi žijou 😊.

23:52: Tomáš Chládek: Já jsem to místo tak trochu navštívil 😊.

23: 54: Já: Tak trochu? Tipuju, že jsi tak skromnej 😊.

23: 56: Tomáš Chládek: No, netrefilas ses 😊.

23: 57: Tomáš Chládek: Slyšela jsi někdy o lucidním snění?

00: 00: Já: Jooo, o tomhle jsem si mockrát četla, dost mě to zaujalo, určitě bych to chtěla někdy zkusit, ale slyšela jsem, že to je hodně nebezpečný.

00: 01: Tomáš Chládek: Jestli chceš, můžu tě tam klidně i přes zprávy vzít 😊.

Vůbec jsem neváhala a hned jsem napsala ano. Tohle byla příležitost, na kterou jsem přesně čekala. O něčem takovém jsem snila. Podívat se úplně jinam...

Byla jsem už dost unavená a šla spát. Celý den jsem o tajemném návrhu přemýšlela a hned večer jsem opět Tomovi napsala.

21: 03: Já: Máš teď čas? Mohli bychom se do toho pustit?

21: 05: Tomáš Chládek: Dobře, ale je to hodně o náhodě a musíš dělat přesně to, co říkám, bereš?

21: 06: Já: Ano.

21: 07: Tomáš Chládek: Pust' si tuhle písničku, a dívej se na tenhle obrázek. Pomůže to. Posílám odkaz: <https://youtu.be/xFvwf199hPE>.

21: 08: Tomáš Chládek: Začni u Slunce. Vnímej jeho zářivě žlutou barvu. Jeho sílu, kterou dokáže prořezat i ty nejhustší mraky. Pokračuj nahoru. K těžkým mrakům, ze kterých dokážeš cítit jejich důležitost. Zkoumej každý detail, každou drobnost a nech se tím unášet. Vybavuj si každou vůni květiny, která vedle cesty na louce roste. Poslouchej ptáčky, užívej si závan větru, který ti jemně rozčesává vlasy...

A tak jsem pomalu, ale jistě padala do bezvědomí... Z ničeho nic jsem se objevila na louce. Na louce plné květin, které svou barevností oslňovaly moje oči. O kousek dál se pásla laň. Vidí mě, ale souzníme spolu. Jako bychom obě věděly, že se navzájem neohrozíme. Nadechnu se a cítím život. Život, který je plný energie a celou mě nabíjí. Vstanu a ucítím na svých bosých nohou kapičky ranní rosy, cítím každou kapku až do té poslední. Ladně poskočím a letím. Letím nahoru k mrakům. Jako bych to dělala pořád. Bez jakéhokoliv zaškobrtnutí, zkušeně.

Sedla jsem si na načechraný mrak a dívala jsem se, jak je ten svět vlastně malý. Najednou ke mně něco promluvilo. „Je to vtipné vidět, jak hrozně malí jste, že?“ ozvalo se jakoby z nebe. Dostala jsem strach. „Kdo jsi?“ zeptala jsem se. Než jsem dořekla větu, hned zazněla odpověď: „Někdo, díky komu můžeš vidět a dělat všechno, co se ti zlíbí. Vybral jsem si tě,“ řekl hlas.

„Proč sis vybral zrovna mě? Na světě jsou miliardy lidí, nevím, jestli si to zrovna já zasloužím.“

„Toužila jsi se podívat někam jinam, ne? Máš spoustu otázek, jsi zvědavé dítě, které hledá a potřebuje odpovědi.“

Najednou se ve mně probudila zvědavost, jako by mi ji někdo pustil přímo do žíly. Připlula mi do hlavy myšlenka, s kým to vlastně mluvím a jak vypadá. Jenom jsem otevřela pusu a chystala se vydat první hlásku, tajemný hlas začal opět mluvit: „Moje podoba není důležitá“.

To byla odpověď na mou otázku. Vypadalo to, že jsem vůbec nemusela mluvit. Otázka mi jen probleskla hlavou a já ji nestihla ani vyslovit. Z tohoto způsobu komunikace mi běhal mráz po zádech. Zároveň mě vše ale neskutečně fascinovalo.

Ptala jsem se ho dál, zajímalo mě tolik věcí. Naučila jsem se pomalu komunikovat pouze myšlenkami. Odpověděl mi na všechno. Ptala jsem se na smysl života. Co je to štěstí? Co je to láska? Na všechny otázky znal odpověď. Všechno jsem pochopila...

„Vidím, že už všechno víš,“ prohlásil. Jenom jsem pomyslela, že to budu muset ještě všechno zpracovat a on pokýval hlavou. „Chceš tu zůstat?“ zeptal se mě. „Můžeš zůstat ve vlastním světě, kde ti nic nechybí.“ Já ale cítila, že se musím vrátit. Věděla jsem, že vše, co jsem na tom místě zjistila, musím předat dál. Poděkovala jsem mu, ale přišlo mi to málo. Děkuji, děkuji, děkuji... odehrávalo se mi pořád dokola v hlavě.

Z bílého mraku jsem se vrátila opět na louku. Rozloučila se s laní a v té samé chvíli se ocitla zpět ve své posteli. Vrátila jsem se.

Podívala jsem se na mobil a bylo 21:09. Dříve bych ničemu nerozuměla. Teď už chápu. Tomášovi jsem hned napsala.

21:10: Já: Díky. To byla fakt bomba. Zkusíme to někdy znovu?

Litujeme, ale zprávu se nepodařilo odeslat. Uživatel neexistuje. Náš celý chat zmizel. Zkoušela jsem to ještě několikrát. Oslovila několik Tomášů Chládků, ale kromě nepříjemných zpráv, které mi došly později, o tom, že si mám dělat legraci z někoho jiného, žádná odezva. Po Tomáši Chládkovi, který mě vzal do Aurovilly, se slehla zem.

Lehla jsem si na záda. Koukala jsem do stropu a zpracovávala všechny informace. Celou noc jsem nespala. Srovnávala si vše v hlavě a přesvědčovala sama sebe, že je to realita a pravda. Že láska a pokora je nade vše.

Ráno mě napadla spásná myšlenka, pročíst si všechny vzkazy v učebnici. Hned jsem začala šmátrat v šuplíku plných knih. Vyskládala jsem je na stůl. Dějepis nikde nebyl. Mrzelo mě to, chtěla jsem se tam ještě někdy vrátit.

Ale pochopila jsem...
Viděla jsem příliš.

Přesto nikdy nepřestanu věřit, že se do Aurovilly znovu podívám.

Tajemný kamarád

Karol Képes

„Už mě to tajnůstkaření nebaví. Kdo jsi!“ „Nemůžu ti to říct. Tak co provedeme?“ „Už tě nebudu dál poslouchat!“ „Mě se nikdy nez bavíš.“ Myslíte, že jsem se zbláznil? Tohle je můj příběh.

„Pane učiteli?“ „Ano, Prokope?“ „Můžu si půjčit učebnici, dokud mi ji máma nekoupí?“ „Běž do skříně a vem si tam nějakou!“ „Děkuji.“ Šel jsem ke skříně, když tu náhle BÁC!! Zakopl jsem a prokopl dveře od skřínky. „Prokope, zase jsi něco prokopl!“ „To se ti povedlo, Pavle, hahaha!“ „Dík, Kubo, jen aby se m Mamánek nerozbrečel!“ „Hahahaha!!!“ To už jsem nemohl vydržet a utekl jsem i s knížkou na záchod. Byl jsem našťvaný a hrozně ponížený. Tohle nebylo nic nového. Utahují si ze mě pořád. Ale co s tím? Našťvaně a bez rozmyslu jsem začal v knížce listovat. Na jedné stránce byl napsaný vzkaz. „Ahoj, kdo jsi?“ Nevěděl jsem, co mám dělat, a tak jsem do knížky napsal: „Ahoj, jmenuji se Prokop Mamánek.“ Po chvíli jsem připsal: „Jak se jmenuješ ty?“ Potom jsem šel zpátky do třídy a po třetí hodině jsem se koukl do učebnice znova. Další vzkaz. K neuvěření. „Nemůžu ti říct, jak se jmenuji, ale můžu ti pomoci a být tvým přítelem.“ Byl jsem nadšený! KONEČNĚ chce se mnou někdo kamarádit! Ihned jsem odepsal: „Chci být tvůj kamarád!“

Další ráno jsem se do knížky opět podíval: „Vím, co tě trápí, a proto ti pomůžu. Dnes ve škole na tebe chystají past. Řekni to paní učitelce, tímhle se jich zbavíš zaručeně!“

Paní učitelku jsem tedy poprosil, aby šla za mnou. Najednou BUM. Paní učitelka spadla. „Prokope! Pavle! Jakube! Do ředitelny!!!“ Byl to malér, raději jsem nic nevysvětloval, poslechl a šel. Na chodbě mě Pavel popadl za krk: „Ty za to můžeš. Modli se, aby z toho nebyl velký průšvih, jinak ti před školou rozbiju hubu! Rozuměl jsi?“ „A, ano.“ Pustil mě a dodal: „Teď půjdeme do ředitelny a ty všechno vezmeš na sebe.“

Zakleпали jsme. „Posaďte se.“ ozval se stařeckým hlasem ředitel, ukázal na židle a pokračoval: „Copak jste zase provedli, kluci?“ Zdálo se, že na mě vůbec nemluví. Jako by si mě všiml až po chvíli: „Kdo je ten třetí kluk?“ „To je Prokop Mamánek,“ ozval se Kuba. Už nebyl tak sebevědomý. Báł se. Oproti tomu Pavel strach neměl, protože byl v ředitelně jako doma. „Ale ty jsi tady jen náhodou, že?“ Nevěděl jsem, jestli mám říct pravdu, nebo udělat to, co po mě chtěli kluci. Rozhodoval jsem se jen chvíli: „Pane řediteli, měla to asi být past na mě, ale jak

jsem zavolał paní učitelku, zakopla, a tak jsem tady, protože si myslela, že jsem to nastražil já.“ Jazyk se mi pletl, ale pochopte, s ředitelem jsem mluvil poprvé v životě. Pan ředitel chvíli přemýšlel a pak řekl: „Nuže dobrá, ty z toho vyvázneš jen s poznámkou a zbytek se školním trestem a napomenutím. Běž do třídy!”

O přestávce jsem knihu nedočkavě otevřel. „Podařilo se ti to?“ Plný vzteku jsem napsal: „Jo, povedlo, ale ne, jak jsem chtěl!!! Dostal jsem poznámku, a ještě mě asi zbijou!!!“ Potom jsem odešel na záchod. Moje jediné útočiště. Až do teď.

Kuba s Pavlem dostali školní trest zrovna tady. Utírali louži moči. „Kdopak to za námi přišel? Mamánek, utekl trestu jen kapánek.“ „Hahahaha!“ „Poslouchejte! Dnes před školou uvidíte slavné vystoupení-rvačku mezi Mamánkem a Pavlem Drsoněm, tak se nezapomeňte zastavit!“ „Já si tipuju, že nevydrží ani pět minut,“ křikl jeden chlapec. Tohle jsem už nevydržel a utekl, což je rozesmálo ještě víc.

Jeden spolužák si zrovna prohlížel MOU knížku. „Proč do té knížky píšeš, je to snad tvoje holka? Nebo máma? Mamánku!“ „Do toho ti nic není!“ Byl jsem naštvaný. Báł jsem se, že mi vezme mého jediného kamaráda. O knížku jsme se dlouho přetahovali. Nakonec jsem se neudržel a dal mu facku. Svět kolem se zastavil. Nikdy jsem nic podobného neudělal. Probral mě až křik: „Au! To až se dozví učitelka, budeš mít minimálně třídní důtku a ani tvoje máma s tím nic neudělá! MAMÁNKU!“ Byl jsem rozčilený doruda. V knize se objevil další vzkaz: „To si necháš líbit?“ Zatmělo se mi před očima. Jen jsem rozdával rány. „Prosím, nech mě, bolí mě to, prosím, moc tě prosím.“ Pozdě jsem si uvědomil, co dělám. Brečel. Byl vyděšený, protože to nečekal. Ani já ne. „Páni!“ S úlekem jsem se otočil a uviděl malého, vyděšeného prvňáčka. „Počkej, není to, jak to vypadá!!“ Ale bylo pozdě. Utekl. Já zůstal stát na místě. Co se to se mnou děje?

Podruhé v ředitelně. „Dobrý den!“ Táta. Určitě ho vytáhli z práce. Díval se na mě s výrazem, který jsem neznal. Můj soud začal. „Určitě víte, že váš syn se dnes zapletl do napadení paní učitelky, později surově zbil spolužáka,“ začal ředitel. Další slova jsem slyšel jen zdáli. Jako by mě zavřeli do neviditelné bubliny. Prvňáka i paní učitelku si pozvali jako svědky. Nakonec přišel napadený spolužák. Pod okem se mu začala vybarvovat modřina. To jsem udělal já? JÁ? Táta byl v šoku. Střídavě se díval na všechny zúčastněné a na mě, aby se v závěru omluvil za moje chování: „Je v pubertě.“ Rozsudek pana ředitele zněl: „Prokop bude potrestán ředitelskou důtkou. Byl to první incident. Vzhledem k závažnosti přestupků vám předám kontakt na psychologa.“ Pak mě poslali do třídy. To byl teprve ten nejhorší trest. Vrátit se tam!

CRRRR... konečně zazvonilo. Šel jsem do skřínky. Musel jsem se připravit na to, že mě zbijou, jakmile vyjdu ze školy. Bylo mi ale už všechno jedno. Vyšel jsem nervózně před školu. Ohlédl se doprava, doleva, ale nikdo tam nebyl, kromě kluka v mikině. Tlouklo mi srdce rychleji a rychleji. Chtěl jsem utíkat, ale nohy mě neposlouchaly. Kluk se otočil a.... „Prokope! Prokope, probud' se!“ „Co se stalo?“ byl to Kuba. „Najednou jsi upadl, mumlal jsi něco o knize, která ti odpovídá, ale nerozuměl jsem tomu.“ Točila se mi hlava. „Jsem v pohodě. Ty na mě nečekáš před školou?“ „No víš, já jsem totiž nikdy neměl kamarády. A Pavel řekl, že bude můj kamarád, když udělám, co chce. Ale tohle je už moc. Nechci nikoho zbít. To nejsem já. Byl jsem tak sám, chápeš? Můj táta pořád pracuje. Máma nás opustila.“ V tu chvíli bych se nejradši propadl hanbou do země. Vůbec mě nenapadlo, že se někdo může trápit ještě víc než já. Díval jsem se na Jakuba úplně jinýma očima. „A nechtěl bys být můj kamarád?“ „A víš, že jo?“ přerušil mě Kuba. „Ale co Pavel? Ten tě bude pořád chtít zbít.“ „Neboj, mám plán.“

Před školou na mě Pavel už čekal. „Tak co, jsi připraven na zmlácení, Mamánku?“ křikl na celé kolo a hlouček studentů se mírně zachechtal. „Už nebudu dál utíkat!“ Mluvil jsem sebevědomě a přesvědčivě. Vždyť jsem měl vedle sebe svého prvního opravdového kamaráda. Teď už se mi nemohlo nic stát. Pavel trochu znejistěl, ale pak se vzpamatoval a zasmál se. „Ty se mi chceš postavit? Jakube, podrž ho!“ Ten se ani nehnul. Pavel zůstal sám. „Ne. Už stačilo! Už mě nebaví kvůli tobě lítat z průšvihů do průšvihů. A ještě si něco dokazovat tím, že někoho zmlátím. A určitě nejsem sám,“ zastal se mě Kuba. „Ani mě ne,“ přešel na naši stranu další. A další a další. Pavel to už nevydržel a rozplakal se: „Řeknu to mámě!!“ S těmito slovy zmizel. „A pak, kdo je tady mamánek?“ ušklíbl jsem se a ostatní se smáli se mnou. Snad poprvé se smáli se mnou a ne mně!

Po včerejšku se mi toho honilo hlavou mnoho. Nikdy se mi nestalo, že bych byl vůči někomu agresivní. Najednou se mi spojily dílky dohromady. Vše se dalo do pohybu, když jsem si začal psát s tajným kamarádem. Musím zjistit, kdo to je a proč chce, abych všechno dělal.

O velké přestávce byl v knize další vzkaz: „Jsi spokojený?“ netrpělivě jsem odepsal „Kdo jsi? Už mě nebaví hrát si na schovávanou.“ Po chvílce se tam objevilo: „To ti opravdu nemůžu říct. Vím, že se ti povedlo, co sis přál. Neustále tě sleduji.“ Cože? Naštvaně jsem načmáral do učebnice: „Už mě to tajnůstkářství nebaví. Kdo jsi?“ ale nemohl jsem si nevšimnout dalšího vzkazu: „Co dnes provedeme?“ „Nechci tě poslouchat!“ zuřil jsem. „Všichni si budou myslet, že jsem se zbláznil.“ Přišla jasná odpověď: „Mě se nezbavíš. Máš nové kamarády a já se nemůžu dočkat, co s nimi podnikneme. Pavel bude výborný terč.“

„To neudělám!“ naškrábal jsem vztekle. Ihned se objevil další vzkaz: „Vidím tvoje myšlenky. Já jsem ty a ty jsi já. Vím, že máš svého prvního kamaráda, vím, že máš konečně svou vysněnou partu, vím i to, že máš v kapse osm korun na autobus. Já rozhoduji za tebe.“ Tohle bylo hodně divný. On je já a já jsem on. Nerozuměl jsem tomu, ale věděl jsem, že s knížkou není něco v pořádku. Zahodil jsem ji do koše, ale vzápětí se objevila na mém stole. Když jsem ji otevřel, oněměl jsem. Stálo tam: „To se s knížkou dělá? Vyhazovat ji do koše! Vždyť ani není tvoje.“ Zavřel jsem ji a odešel domů. Už jsem věděl, co musím udělat.

Nemohl jsem dál čekat. Doma jsem rozbil prasátko. Šel jsem si koupit vlastní učebnici. Podíval jsem se do ní a ujistil se, že je to ta nejobyčejnější kniha, co tam měli. Přišel jsem do školy. CRRR... zazvonil zvonek. Zvedl jsem ruku. „Ano, Prokope?“ vyvolal mě pan učitel. „Chci vám vrátit učebnici. Už mám totiž svou.“ „Dej mi ji na stůl, Prokope.“ Další ruka nahoře. Pavel se přihlásil: „Pane učiteli, moc se omlouvám, ale asi jsem ztratil učebnici.“

Starman Gabriela Zouharová

Victor položil rozechvělé ruce na volant svého černého cadillacu a prsty s rozedřenými klouby jej pevně obemknul. Cítil, jak si nehty zarývá do dlaní, pravděpodobně až do krve. Bolest, kterou to způsobilo, dokázala alespoň na chvíli utlumit hlasy, které se překřikovaly v jeho hlavě. I hlasy, které na něj řvaly za okénky auta, kde se zamknul. Ty se ho snažily přimět, aby se uklidnil, zhluboka nadechl, nebláznil a vystoupil. Zatímco hlasy, které mu rezonovaly myslí, pokřikovaly věci typu: „No tak, nebuď srab a sešlápní plyn až k zemi. Stejně tě nikdy neměli rádi.“

Sváděl boj sám se svou podstatou. Byl zvyklý dělat spontánní rozhodnutí, ale nikdy nebezohledně. Nikdy se nestávalo, že myslel víc na sebe než na ostatní. Nakonec pedál plynu sešlápl, několik lidí, kteří stáli před naleštěnou kapotou a snažili se ho přimět k tomu, ať nikam nejedí, odskočilo stranou. Včetně jeho sestry Amelie. Kdy ta se tu vzala? Sledovala ho svýma velkýma hnědýma vlídnýma očima. Victor se od nich musel pohledem odtrhnout. Byl si jistý, že o pár vteřin více a přiměla by ho opravdu k tomu, aby zastavil.

Amelie byla o sedm minut mladší než od sám, ale přece jen se chovala dospěleji. Byla sečtělá, inteligentní, vtipná a trpělivá. Vždycky věděla, co má říct a jak se zachovat. Kvůli své andělské kráse se stávala středem pozornosti mnoha chlapců v okolí. Byli naprosto rozdílní, a přece úplně stejní. Oba po matce zdědili světlé, blondáté vlasy, které se pod správným světlem třpytily tak, jako by byly spředeny z pravých měsíčních paprsků. A taky tmavé čokoládově hnědé oči, které se dokázaly jen málo kdy doopravdy zlobit.

Dotkl se nohou až podlahy a rozjel se bídně osvětlenou ulicí od spolužákova domu. Byl si jistý, že do chvíle na něj všichni stejně zapomenou. Vrátil se k bezpředmětnému tlachání o lidech, kteří jim nepadli do oka, možná o nějakých nových párech na univerzitě či o celebritách. Cokoliv, co by normální člověk v jejich věku v Americe a v sedmdesátých letech dělal.

Jednu ruku sundal z volantu, aby si povolil sametovou tmavě zelenou kravatu. Cítil, že mu bere možnost se zhluboka nadechnout. Nebo ho o kyslík snad připravovalo to, kolik alkoholu předtím vypil?

Zpátky domů měla řídit Amelie. Měli větší vilu na okraji města. Často tam bydleli sami, protože rodiče hodně pracovně cestovali. Třeba jako teď. Byla by to skvělá příležitost uspořádat večírek. Ani jeden na to ale nebyli. Neholdovali teatrální a nucené zábavě. Daleko raději si společně četli, chodívali do lesa za dům a tancovali při písních Davida Bowieho. Jejich nejoblíbenější píseň byla Starman. Do brzkých ranních hodin trávili čas filozofováním o nejružnějších věcech a hraním sedmy nebo pasiáns stále dokola.

Konečně se zhluboka nadechl a setřel si své přerostlé vlasy ze zpoceného čela. Netušil, kam jede. Neměl ponětí, kam jet chtěl. Jen následoval křivku silnice, kterou nikdy předtím nejel nebo si to nepamatoval a občas se vyhnul autu v protisměru. Cítil, jak mu pár skleniček šampaňského stoupá do hlavy. Začínal vidět poněkud zamlženě, ale nebyl si jistý, jestli díky svojí mírné opilosti nebo to byly slzy. Možná taky obojí.

Cítil vztek na celý svět, a hlavně na sebe. Nechápal, proč tamto s Deanem udělal, a byl tak moc naivní, že si myslel, že je to správné. Proč vůbec věřil lidem, když si to nezasloužili. Ocitnul se na liduprázdném mostě a zastavil. Nebyl si jistý, jestli dokáže pokračovat v cestě dál. Možná by měl někomu zavolat, ale jeho hrdost mu to stejně nedovolila.

Na chvíli zavřel oči. Doufal, že když je znova otevře, objeví se ve svém oblíbeném křesle v obývacím pokoji s balíčkem karet v rukou. Toužil cítit vůni hořícího krbu,

čerstvě vypraných povlaků na polštáře a sestrina jasmínového parfému. Když však oči opravdu znovu otevřel, cítil v nich ještě více slz než předtím. Přál si, aby se v pondělí mohl zase vrátit do školy a dělat, jako by se nic nestalo. Jenže tohle bylo úplně jiné. Bylo to daleko vážnější a větší a Victor netušil, co všechno by se mohlo stát, kdyby se v pondělí do školy opravdu vrátil. Možná by ho umlátili. Rozhodně by se to do pár dní dozvěděli jeho rodiče a to nešlo. Nemohl je zklamat.

Natáhl se k přihrádce v palubové desce a knoflíkem ji otevřel. Vytáhl z ní svoji oblíbenou fotku. Byla z minulých Vánoc. Podle matky, která ji fotila, byla nepovedená, protože byla rozmazaná a chtěla ji vyhodit, ale Amelie ji vzala a schovala si ji, potom ji Victorovi dala k narozeninám schovanou ve vzácném výtisku Wildova Obrazu Doriana Graye. Byli na ní oni dva. Victor jako gentleman v obleku a Amelie v krásných červených šatech. Měl ruku obtočenou okolo jejího pasu, zatímco ona se mu tou svojí opírala o hrud'. Oba se na té fotce strašně smáli nějakému přihlouplému vtipu, který řekl. Už si ho nepamatoval. Ten večer to totiž trochu přehnal s pitím. Donutilo ho to k hlasitému vzlyku. Mezi prsty fotku otočil, byl tam vzkaz napsaný kurzívou krásným rukopisem. *Carpe diem. Užívej dne.* Byla to jejich oblíbená latinská fráze. Cítil, jak mu po tvářích i rtech tečou slané slzy. Brzy je měl v klíně a na ruku.

Sáhl do palubní desky ještě jednou, aby vytáhl CD a mohl jej vložit do přehrávače. Bylo nelegálně přetáhnuté a stáhly si na něj se sestrou oblíbené písničky. Zasunul tenký kotouč na správné místo a upravil hlasitost na tu nejvyšší. Brzy se autem rozezněla hudba od Queenů. Píseň ho donutila jen k tomu napřáhnout ruku a silou udeřit do volantu. A pak znovu, znovu, dokud bolest, kterou cítil, nepřehlušila tok myšlenek. Myšlenek na to, co všechno dnes zvorál. Nesnášel se způsobem, který byl až za hranicí jeho vlastního chápání. Zalykal se pláčem. Přepnul intuitivně přehrávač pomocí tlačítka na číslo čtyři. Začala hrát jejich píseň. Bowie měl za pár měsíců koncert, měli s Amelií dva lístky. Ale asi tam bude muset vzít někoho jiného.

Zatnul čelisti, co nejvíce to šlo, a mezi prsty sevřel fotografii. Bezmyšlenkovitě dupnul na plyn a v okamžiku se rozjel. Trvalo pár vteřin, než se dostal za půlku mostu. „There’s a Starman waiting in the sky...“ začínal refrén. Když cadillac nabral rychlost, Victor nenadále prudce strhnul volant ke straně. Cítil, jak si přitom natáhl sval v paži. Adrenalin, jenž mu proudil v žilách, mu na to ale nedovolil myslet. Řítil se přímo na svodidla. Nárazníky to odnesly jako první. Prorazil betonovou zábranu a řítil se i s autem přímo do temných vod divoké řeky. Hudba, která se linula z rádia, přehlušila veškeré hučení a šum vody, co se valila pár metrů pod ním. „He’s told us not to blow it...“ Pevně k sobě sevřel oční víčka, zhluboka se nadechl a zadržel dech. Věděl, že tohle byly poslední

vteřiny, byl si vědomý toho, že už nikdy nebude moci spatřit Slunce a ani hvězdu jemu ještě milejší – Amelii. Viděl ji před sebou, cítil její ruce na tvářích. Doufal, že smrt bude přívětivá. Představoval si ji jako usínání. Jako vřelou náruč, do které měl spadnout. Toužil po tom, že ho konečně ukonejší. Plnou důvěrné vůně a milých hlasů. Trvalo celou věčnost, než jeho auto konečně s hlasitým a tvrdým nárazem dopadlo na hladinu řeky. Svodidla jej už poškodila natolik, že voda snadno pronikala dovnitř. Brzy cítil chlad ledově studené vody všude okolo sebe. Celého ho obklopila. Bodala jako tisíce malých jehliček, které ho ovinuly a zarývaly se mu hluboko do kůže. Vyrazila mu poslední zbytky kyslíku z plic, dusil se, poddával se tomu. Poddával se pocitu volnosti.

Nic ho netížilo, nic ho už ani tížit nebude. Konečně to zvládl udělat. Po pár desítkách vteřin, kdy byl beze vzduchu, se vytrácela jeho schopnost racionálně myslet. Brzy přestával myslet úplně. Byl už konečně svobodný, tak jak po tom vždycky toužil. Carpe diem.

Byla sobota večer a Victor zaparkoval své auto před dům, kde se konal večírek v impozantní vile jednoho z jeho spolužáků, který dnes oslavoval narozeniny. Nacházela se na okraji obytné oblasti města v ulici, kde žili ti bohatí. Dům měl čtyři patra, velký venkovní bazén, nespočet pokojů i koupelen a možná, že kuchyní také. Byli tu se sestrou Amelií už mnohokrát předtím.

Rodiče Deana, který celou party pořádal, se velmi dobře znali s rodiči dvojčat. Byli dlouholetými přáteli nejen v pracovní sféře. S Deanem k sobě neměli zase tolik blízko, jak by se mohlo zdát. Většinu času byl odtažitý a držel se stranou od Amelie i Victora. Bavil se zásadně se svou partou dětí nejušlechtilejší smetánky v okolí a je dva vnímal jen okrajově. Trvalo roky, než si k sobě vybudovali nějakou cestu. Sice byla travnatá a plná opravdu pichlavého trní, ale s trochou štěstí a snahy se jí dalo projít.

Trvalo to už nejméně dva roky. Všechny Victorovy pochybnosti o sobě samém a útrapy o tom, jestli to vše není jen výplod jeho fantazie. Jen hloupá myšlenka v podvědomí. Zazdíval to dostatečně dlouho. Přesně dostatečně dlouho na to, aby jeho rána v srdci začala bolet bolestí, co si nedokázal nikdy předtím ani v nejhorším snu představit. Zahnívala jako jablko, které někdo nakousnul a nechal jej ležet na polici do té doby, než ho celé neprožrala zapáchající hniloba. Věděl, že společnost, ve které se pohyboval, by ho odsoudila ještě daleko více, než se soudil on sám. Nenechala by ho ani nadechnout se bez toho, aniž by ho nebodalo v plicích. Neřekl to ani Amelii, které věřil více, než sobě.

Svoje city k Deanovi uzamknul někde hluboko v sobě. Ale to mravenčení, které cítil v břiše pokaždé, kdy ho viděl nebo s ním mluvil. Nešlo to ignorovat, i když by opravdu moc chtěl. Nevěděl, proč byl život tak moc krutý, že ho nechal, aby se zamiloval do někoho, jako byl ten povrchní zmetek. Proč ho nechal zamilovat se do muže, když Victorův otec přál všem takovým smrt a nic než to.

Pokoušel se o to, aby se mu zalíbily ženy už mnohokrát. S pár z nich i něco zkusil. Líbal je na rty s příchutí třešňového balzámu a nechal je hladit svoje zlatavé vlasy. Vždy v tom ale chybělo něco víc. Nedokázal se zamilovat ani do jedné z nich. Pokaždé to skončilo po pár dnech, možná týdnech rozchodem z jeho strany. Několikrát si vysloužil facku, jindy musel vysvětlovat brečící krásce, že nic z toho není její chyba.

Nastavil si zpětné zrcátko tak, aby v něm na sebe viděl a mohl si upravit vlasy i kravatu. Až si byl jistý, že vypadá dobře, vystoupil z auta. Obešel ho, aby z druhé strany mohl otevřít dveře Amelii. Ta vystoupila a v celé své kráse pohodila vlasy. Měla na sobě tmavě zelené koktejlové šaty podobného střihu, jak nosila i Audrey Hepburnová. S odhaleným dekoltem a dlouhé zhruba někam po kolena. On měl na sobě bílou košili a drahé černé oblekové kalhoty, které si minulou zimu nechal ušít přímo na míru spolu se sakem, které se rozhodnul nechat na zadním sedadle auta. Bylo mu v něm teplo a tahle akce nebyla natolik formální, aby ho musel mít na sobě. Zamknul auto a nabídl sestře zdvořile rámě. Sladce se na ni usmál a společně se vydali do víru večírku.

Byli tam sotva deset minut a už musel věnovat tolik polibků na tvář a potřesení rukou, že se mu z toho až začínala motat hlava. Ta spousta známých lidí, které neviděl už dobrých pár let. S každým z nich musel ze zdvořilosti prohodit alespoň pár slov, aby si neřekli, že je hrubý. Několik lidí, které znal ze školy, a jen se na sebe zběžně usmáli. Dokonce i jedinci, které nikdy předtím neviděl, ale přišli k němu, aby se seznámili, možná zjistili, kdo je.

Trvalo slušnou dobu a několik skleniček šampaňského, než Victor s Amelií našli hostitele. Dar, který pro něj měli už odložili na obrovský stůl v obývacím pokoji, kam svoje dárky odkládali i ostatní, ale chtěli mu už jen ze slušnosti popřát, pozdravit jej a poděkovat za pozvání. Našli ho u bazénu, jak popijí sklenku nějaké drahé irské whiskey se spolužáky z univerzity a když dvojčata spatřil, přizval je k nim. Většina z nich včetně Deana už se zdála být pořádně opilých. Byl z nich nejvyšší a tak jeho hlava s tmavě hnědými vlasy vyčnívala.

Ze zdvořilosti mu s Amelií popřáli vše nejlepší a potřásli mu rukou. Pochválili mu výzdobu, chvíli i s ostatními mluvili o studiu a potom se chtěli vytrhat někam, kde

je méně lidí a větší klid. „Půjdem. Musíme ještě pozdravit spoustu lidí,“ prohlásil Victor mile a sestra se chytla jeho paže. Usmál se na přítomné a otočil se k odchodu. „Hej, Victore,“ odkašlal si Dean. Victor otočil hlavu, když slyšel svoje jméno. „Ano?“ ucedil zvědavě. Nebyl v moc dobrém rozpoložení po tom, co se musel nacházet v jeho těsné blízkosti. „Potřebuju s tebou něco probrat. Buď za půl hodiny v mém pokoji,“ prohlásil nesmlouvavě. Victor kývl, a když se znovu otočil a odcházel pryč, slyšel za sebou jen tlumený smích, který raději ignoroval.

Čas najednou plynul vskutku pomalu. S Amelií našli tichý kout na jedné ze zahradních laviček a téměř celou dobu byli tiše. Co by tak po něm měl chtít? Nikdy si blízcí nebyli. Mělo to teď snad být jiné? Přemýšlením sraštil obočí a Amelie se tomu pobaveně usmála. Když nikdo nebyl na blízku, sundala si svoje boty na podpatku, aby ulevila nohám, které na ně nebyly zvyklé. Victor se nesnažil mít žádné naděje na dobrý konec jejich setkání, do kterého nezbývalo moc času, ale i přes to v něm zůstávala touha, aby to dopadlo tak, jak si představoval snad jen ve svých nejtajnějších snech.

„Líbí se ti, že ano?“ ozval se z ničeho nic jemný hlas Amelie. Mluvila tiše tak, aby její slova mohl slyšet jen on. „Cože? Co tě to napadlo?“ odsekl. Snažil se znít nedotčeně a nechápavě. Tak, aby nedal znát, že lže. „Takže mám pravdu,“ odvětila. Sledovala ho laskavým pohledem. Nedokázal si odvodit to, jak mohla pokaždé poznat, když Victor lhal. Bylo to nemožné. On byl přece dobrý lhář. Vynikal v tom. Zejména ve lhaní sám sobě. Zavrtěl hlavou a postavil se. „Musím už jít,“ vymlouval se. Bez dalších slov se rozešel k nejbližšímu vchodu do domu.

Znal to tu docela dobře. Vystoupal po schodišti až do třetího patra, Deanův pokoj byl úplně vzadu na levé straně. Zadržel dech a s vdechem nervózně zaklepal na rám masivních dřevěných dveří. „Dále,“ ozvalo se tlumeně z místnosti. Victor zabral za kliku a vešel dovnitř. Hned potom za sebou zavřel. Rozhlédl se po místnosti. Opravdu dlouho tu nebyl. Už to bude několik let. Ale nezměnilo se to tu. Místnost stále vypadala přepychově s postelí s nebesy. Jediné, co přibýlo, bylo několik plakátů s rockovými kapelami. Deanův hudební vkus podle Victora ušel.

Dean stál před postelí a očividně očekával, že k němu Victor přijde. Přiblížil se k němu. „Co jsi ode mě potřeboval?“ odkašlal si Victor. Snažil se všemi různými způsoby vyhnout pohledu na něj. Ale když cítil teplý dotek na svojí paži a to, že si ho Dean přitáhnul více k sobě, musel k němu zvednout svoje oči. „Co po mě chceš?“ ptal se znovu a nechápavě. Potom ale cítil jeho dech na svojí tváři. Nikdy si tak blízko nebyli, netušil, co chtěl Dean udělat. „Co-“ začal Victor větu, ale už ji nedokončil. Umlčil ho svými rty. Dlouhým polibkem. Dean byl cítit po množství

alkoholu a cigaret. Victorovi se z toho ztrácela hlava. Cítil šimrání v břiše a nedokázal jeho rtům odolat. Nedokázal se odtáhnout a říct ne. Opravdu ne po tom, co položil Dean svou ruku na chlapcův pas. Polibek byl nekonečný, vášnivý. Jejich rty v sebe přirozeně splynuly. Victor si přišel jako ve snu. Nepamatoval si, že by kdy snil o něčem jiném. V duchu se vznášel. Dean opravdu cítil to samé. Nebylo to jenom jednostranné. Do jednoho z polibků se tomu musel potěšeně usmát. Přišel si, jako kdyby celý život padal do propasti, ale konečně ho někdo chytil svojí silnou paží. Po chvíli se museli oba nadechnout pro trochu kyslíku.

Victor měl tváře zalité červení a Dean se tvářil spokojeně. „Tohle...“ šeptal Victor, „tohle chci udělat už tak moc dlouho,“ polkl úlevně. Však Dean jen nechápavě zavrtěl hlavou a hlasitě se rozesmál. Bez dalších slov se rozešel ke dveřím, aby odešel. „Já to věděl. Celý život jsem věděl, že jsi buzna,“ ucedil znechuceně skrze zuby a odplivl si na podlahu svého vlastního pokoje.

Zabouchl za sebou dveře a nechal Victora v místnosti samotného. Slyšel, jak jeho kroky duní na podlaze chodby. Do očí se mu nahrnuly slzy a zůstal tiše sedět na posteli. Neuvědomoval si to, jaký následek bude tenhle čin mít. Několik špatně zvolených slov a činů. Ale celé to v duchu dával za vinu sobě. Otřel si slzy. Musí odtud pryč. Z tohoto domu a od těchto lidí. Už je nikdy nechtěl vidět. Z plna hrdla zařval vztekem a hysterií.

Postavil se před velké nástěnné zrcadlo a bez váhání dal svému odrazu pěstí. To, co udělal ani bolest, kterou to způsobilo, nevnímal. Jen stál před stěnou a sledoval svůj odraz ve střepech, které po jeho ráně nevypadaly. Hnusil se sám sobě.

Cestu po schodech dolů si uvědomoval jen zběžně. Nechával za sebou stopu z drobných kapek krve, která se mu valila z několika ran na ruce. V mnoha z nich byly ještě zaryté střepy. Nedokázal ovládat svoji hlavu. Díky zatnutým zubům se snažil udržet na řetězu svoje slzy. Hrozilo, že každou chvíli mu vyplaví oči. Našlapoval automaticky a intuitivně. Bylo jasné, že už to, co se stalo, Dean rozkřikl všude. Každý se za ním ohlížel. Lidé si šeptali a Victora ani nezajímalo co. Omylem při své nemotorné chůzi zavadil o rameno slečny, čímž polil její róbu obsahem sklenky, jež držela. Neobtěžoval se ani s omluvami. Slyšel jen, jak ho proklíná sprostými nadávkami.

Myslel si, že až vyjde z dveří domu, uleví se mu. Bude se mu dýchat snadněji. Jenže to bylo právě naopak. V tenhle moment se za ním ze dveří vyvalilo několik lidí. Pořvávali po něm. Netušil co. Dokázal rozumět jenom svému jménu. Victor. Bylo latinského původu a znamenalo vítěz. On si ale jako vítěz v tenhle moment

nepřišel ani trochu. Prohrál na plné čáře všechno, co se dalo. Nasadil do ruské rulety svůj život a dostat kulku padlo na něj. Dotýkaly se ho ruce. Všechny je od sebe odháněl tím, jak se rozmachoval. Pak už konečně po hmatu otevřel svoje auto a do sedadla řidiče vpadnul s ladností pytle. Vevnitř se zamknul a rukama zakryl svůj obličej. Už nebrečel, ale cítil, jak celý hoří. Čelo i tváře měl vřelé a ani jeho ledově studené ruce ušpiněné od krve tomu nijak nenapomohly. Protřel si jimi tvář a zhluboka vydechl.

Párty na hřbitově

Hana Hvozdočková

Párty na hřbitově byly populární již v době, kdy jsem nastoupila na gymnázium. Konaly se jednou ročně na opuštěném hřbitově, kam nikdo kromě nás snad ani nechodil. Náhrobky byly popraskané a kámen se v některých místech drolil. Žlutá, suchá tráva v trsech prorůstala kdysi pěstěnou cestičku mezi hroby, jež sloužila živým. Kvůli stáří hrobů dokonce ani nešlo rozpoznat nápisy na kameni, které tam nechali vyrýt pozůstalí.

Nikdo vlastně přesně nevěděl, kdo párty pořádá. Osoba pořádající tyto mejdany byla předmětem mnoha diskusí, co si pamatuji. Existovali teorie, že onen člověk je tak ošklivý, že se bojí chodit mezi lidi a žije na tom hřbitově, kde jednou ročně pořádá večírky, aby si nepřipadal tolik osamělý. Celý rok pak věnuje přípravám. Další skupiny studentů gymnázia s bujnou fantazií si zase myslí, že pořadatel ani není člověk, ale je to oživlá mrtvola, která se sytí na energii mladých lidí, aby přežila další rok, protože nikdo jiný na hřbitov nechodí. Slyšela jsem i jiné, ještě bizarnější teorie, například že ty večírky chystá sám hřbitov, který je vlastně živá a myslící věc.

Ale ať už ty párty pořádal kdokoli nebo cokoli, všichni se shodovali, že výzdobou i hudbou jsou ty nejlepší.

Ani letos nesnížili latku, kterou měli nastavenou. Na náhrobcích stály vysoké svíčky ze světlého včelího vosku, který stékal po jejím úzkém těle a kapal na zem. Svíčky vydávaly tlumené, hřejivé světlo. Bylo jich tady spousta: na každém náhrobku stála přinejmenším jedna svíčka, na jednom kameni jich bylo dokonce pět. Celému místu dodávaly skoro útulný vzhled.

„Přišli jsme pozdě,“ zamumlala Brigita.
Pozdě?

Odtrhla jsem pohled od veselí probíhající na hřbitově a podívala se na frontu lidí čekajících u vchodu. Celý hřbitov byl ohraničený vysokou, nepropustnou hradbou stromů, na nichž nerostlo listí ani v létě, natož nyní, na podzim. Jediná možnost, jak se na hřbitov, a tedy i na párty, dostat, bylo po lesní cestě, která končila dřevěnou brankou, za níž se hřbitov rozprostíral.

Další zvláštností párty na hřbitově bylo, že tam mohli pouze pozvaní. Pozvánky byly dalším předmětem mnoha historek. Nikdo nikoho nikdy neviděl, že by je rozdával, prostě se objevovaly na náhodných místech. Já jsem tu svoji našla před třemi dny ve skříňce. Už jsem si začínala zoufat, že se na párty letos nepodívám, když jsem ji objevila. Bez pozvánky bylo nemožné se tam dostat. O to se postaral Lebka, jak jsme mu říkali.

Lebka byl obrovský chlap s holou hlavou, propadlýma očima a téměř úplnou absencí řas a obočí. Jeho hlava připomínala lebku, tak se mu tak i začalo říkat. Podle historek šířících se gymnáziem vypadal stejně přes dvacet let.

Lebka stál uprostřed branky a s tím svým mrtvým výrazem se díval na hnědovlasého prváka, který se pod jeho pohledem začal potit. Soucítila jsem s ním. Moc dobře jsem si pamatovala na své první setkání s Lebkou. Alespoň jsem se tehdy nerozbrečela jako můj spolužák.

Prvák roztřesenou rukou vytáhl pozvánku, kterou pod Lebkovým upřeným pohledem žmoulal. Lebkově zatikalo pod pravým okem a kluk zbledl. Pohledem zatěkal mezi pozvánkou a Lebkou a nejspíš začal přemýšlet, že ho možná dovnitř nepustí kvůli pomuchlanému ozdobenému papíru. Lebka však jenom ukročil na stranu a kluk rychle vklouzl dovnitř s hlubokou úlevou vepsanou ve tváři.

„Tam se do hodiny nedostaneme,“ povzdechla si Brigita a podívala se na své hodinky.

„Kolik je?“ zeptala jsem se zoufale.

Lebka pouštěl na párty pouze do desíti. Pak si stoupl doprostřed branky a tam zůstal, dokud nezačalo svítat, nebo dokud se nezačali lidé trousit zpátky. Ještě jsem nepotkala nikoho, kdo by se přes něho odvážil proklouznout. A taky nikdo se ještě Lebky nezeptal, kdo vlastně párty pořádá: možná proto, že jsem nikdy neslyšela, že by pronesl jediné slovo, možná proto, že byl tak děsivý. Slyšela jsem

však o případu, kdy se Lebky někdo na něco zeptal, prý to bylo naposledy, co dostal pozvánku. Ale o důvěryhodnosti té zprávy by se dalo polemizovat.

„Devět nula tři,“ odpověděla Brigita.

S beznadějí jsem přelétla dlouhou frontu čekajících lidí, která se táhla až do zatačky. Vlastně se stávalo každý rok, že se lidé nedostávali na párty.

„Vždyť začíná pouštět v devět,“ pronesla jsem, ale věděla jsem, jak stupidně to zní. Přinejmenším moje spolužačky byly ochotny stát hodinu před brankou a pod Lebkovým mrtvolným pohledem se nervózně kroutit, jen aby se na párty dostaly.

Tak proč by nebyli ochotní to snášet i jiní?

„Kdyby ses na poslední chvíli nerozhodla, že se potřebuješ převlíknout, byly bychom tady dřív!“ odsekla a s povzdechem přelétla pohledem frontu.

„Můžeme to alespoň zkusit,“ navrhla jsem.

„Chceš tady stát hodinu a pak se smutně podívat přes branku na párty a jít domů?“ nevěřicně se na mě podívala. Musela jsem se jejímu výrazu pousmát. Normálně jsem byla strašně líná, a když nebyla stoprocentní jistota, že se mi něco povede, ani jsem se do toho nepouštěla.

„Pro tuhle párty jo,“ zazubila jsem se.

„Že seš to ty,“ povzdechla si.

Vrátily jsme se o něco zpátky a postavily se za kluka s modrými bodlinami na hlavě a černým obojkem natěsno kolem krku. Podobný styl oblékání vyznával i můj bratr, až na to, že kdyby domů přišel s bodlinami, mamka by ho pravděpodobně vydělala.

Stály jsme ve frontě stěží deset minut, když se přiřítla skupina druhaček. Ve škole jsem je občas vídala na chodbě. Všechny lapaly po dechu a vyhlížely docela deprimovaně, když viděly, že i když celou cestu běžely, stejně sem nedokázaly přijít včas před návaem příchozích. Nedokázala jsem pochopit, jak dokázaly běžet po lesní cestě a ještě na podpatcích, avšak chůze na podpatcích byla něco, co jsem považovala za druh umění, s nímž se člověk musí narodit. Například já bych si boty na podpatcích neoblékla ani přes svou mrtvolu.

O půl hodinu později za námi stálo dalších patnáct lidí a fronta před námi se snížila o jednu čtvrtinu. Nervózně jsem se pohupovala na patách a neustále si

stoupala na špičky, abych viděla, jak moc fronta postoupila. Nervozita mi zauzlovala žaludek do neuvěřitelných smyček.

Takhle nervózně jsem se necítila ani před testem z fyziky.

„Kolik lidí ještě?“ zeptala se Brigita. S jejím drobným vzrůstem se ani nesnažila si stoupat na špičky. Beztak by jí to bylo k ničemu.

„Hodně,“ zabručela jsem zachmuřeně.

„A to je kolik?“ naléhala.

„Asi ještě padesát.“

„Počítalas je?“

„Ne.“

„Tak jak víš, že ještě padesát?“

„Odhaduji,“ pokrčila jsem rameny.

Brigita otevřela pusu, aby si do mě rýpla, když se na začátku fronty ozval hluk. Všichni okamžitě ztichli a zvědavě se podívali. Před Lebkou stála skupina asi pěti děcek, kteří měli obličeje ztuhlé děsem a tvář mrtvolně bílou. Nepřekvapilo by mě, kdyby na místě omdleli.

„Co se děje?“ zašeptala Brigita. Dokonce i když mluvila tiše, její hlas se v tom tichu dobře nesl.

„Asi nemají pozvánky, nevím. Počkej ještě.“

Můj odhad se ukázal být správný. Pětičlenná skupina se odvážně rozhodla, že se pokusí pozvánky svých kamarádů okopírovat a proklouznout kolem Lebky. Bylo všeobecně známo, že Lebka pozvánky nijak blíže neprohlížel. Teď se však zdálo, že to nějak poznat bylo, zda jde o pravou nebo falešnou pozvánku, protože Lebka se nad skupinkou tyčil jako nějaký bůh pomsty a vypadal rozrušeně. Skupina se moudře rozhodla, že bezpečnější bude se vzdálit. Když proběhli kolem nás, všimla jsem si, že mezi nimi je i moje spolužačka. Překvapeně jsem zamrkala. Minulý rok na párty byla.

Vyhozena byla další skupina, tito ale své pozvánky měli. Ve frontě se mi však šuškanou doneslo, že to byla tato skupina, která těm předchozím odvážlivcům poskytla své pozvánky.

Fronta se tím radikálně zmenšila. Před námi stálo už pouhých sedm lidí.

„Kolik je?“ zeptala jsem se Brigity.

Podívala se na své zápěstí. „Padesát sedm.“

Nervózně jsem se pohupovala na špičkách. No tak. Čekaly jsme tady tak dlouho. Přece by nás nevyhodil. Věděla jsem však, že vyhodil. Nebo ještě lépe řečeno: vůbec by si nás nevšímal, dokud bychom se o něco nepokusili. Po předchozí přehlídce jsem ovšem vůbec neměla chuť na Lebku něco zkoušet. Byla jsem si jistá, že oni už další pozvánky nedostanou. Fronta se zmenšila na tři lidi.

„Kolik je?!“

„Padesát devět,“ řekla napjatě. Měla z toho snad ještě větší nervy než já.

Kluk s bodlinami na hlavě s vítězným pohledem konečně proklouzl kolem Lebky. Byly jsme na řadě. Když jsme najednou stály před Lebkou, cítila jsem z Brigity stejnou neochotu jít před Lebku, ale pokud jsme se chtěly dostat na párty, nesměly jsme se zbytečně zdržovat. Předstoupila jsem a ukázala Lebkově svou pozvánku. Spíš než viděla, jsem cítila, že Brigita udělala to stejné.

Lebka se zamračil. Stáhlo se mi hrdlo úzkostí. Je snad už deset? Neodvážila jsem se ohlédnout na Brigitu a ujistit se o tom.

Lebka ukročil do strany a nechal nás projít. Vydechla jsem vzduch, o němž jsem ani netušila, že jsem ho zadržovala a rychle prošla brankou. Za mnou se ozvaly rozhořčené výdechy, které rychle utichly. Domyslela jsem si, že druhačky už Lebka nepustil.

„Zvládly jsme to,“ zasmála jsem se.

„Seš šílenec,“ vydechla Brigita, ale tvářila se stejně užasle, jako jsem se cítila i já.

„Šílenec?“ opakovala jsem.

„Nakráčela sis to před Lebku s pozvánkou, jako kdyby ti to tady celý patřilo. Myslela jsem si, že je po tobě, když se na tebe Lebka zamračil,“ vrtěla hlavou, jako by nemohla uvěřit tomu, čeho byla svědkem.

Když to Brigita formulovala takhle... asi jsem se vážně nezachovala jako rozumně uvažující člověk cenící si svého zdraví a života.

Zamířily jsme si to k hřbitovu. Musely jsme kličkovat mezi náhrobky. Co jsem si pamatovala z prváku, kdy mě čtvrták Jan poučoval, hroby zde byly položeny jeden přes druhý. Bylo dost možné, že na sobě leželo i více než pět mrtvol. Byl to jeden z důvodů, proč už sem nikdo nechodil: nebylo zde místo pro pohřbívání dalších lidí. Navíc lidé zde pochovaní byli mrtví více než dvě stě let. Nikdo z živých už si je nepamatoval a chodit uctívat neznámé lidi...

Čím víc jsme byli středu rozlehlého hřbitova, tím víc vzduch vibroval hlasitou hudbou. Cítila jsem, jak se nastrádané napětí v mém těle uvolňuje, když mi hudba začala tepat v konečcích prstů a posléze i v celém těle. Ovládla mě stejná touha jako vždycky: pohybovat se s davem, zapomenout na všechno, stát se jenom další tancující, o nic významnější, lepší nebo chytřejší než ostatní.

Splynout. Zapomenout.

Ta slova se stala mantrou, která mě popoháněla kupředu a nutila mé nohy k rychlejší chůzi. Z Brigity jsem cítila tu stejnou chuť poddat se.

Splynout s davem. Zapomenout na všechny své problémy. Poddat se hudbě.

oooo

Ústřižky z místních novin:

Dne 1.11. bylo vyhlášeno pátrání po studentech z místního gymnázia. Podle některých svědků šli na párty, která se měla uskutečnit na hřbitově. Když se však ráno nevrátili domů, policie je prohlásila za nezvěstné.

ooo

Hřbitov, na němž se měla párty pořádat, nebyl nalezen. Vyhledávání pokračuje, avšak policie obyvatele města žádá, aby hlásili všechno neobvyklé a byli nanejvýš opatrní, stále totiž netuší, kdo by mohli být útočníci, a za jakým účelem studenty unesli. Policie vyloučila možnost, že by se studenti rozhodli odstěhovat z města ze své vlastní vůle.

oooo

„Už je to měsíc, co se moje dcera ztratila. Proč se s tím ještě nic neudělalo? Copak police nic nedělá?“ nařiká matka jedné z pohřešovaných studentek, Brigity Novotné. Už je to měsíc, co policie vyhlásila pátrání po sto padesáti studentech místního gymnázia. Co se se studenty stalo? Pohltil je hřbitov, o jehož existenci není v žádném archivu jediná zmínka? Byli obětmi teroristického útoku nebo únosu?

oooo

Dne 1.11. bude vzpomínkový obřad za studenty, kteří před dvaceti lety zmizeli. Prosíme všechny obyvatele, aby zapálili svíčku na náměstí příští týden v 16:00.

Za zrcadlem?

Adriana Nagyová

Zírala jsem ven do té nekonečné šedi rozprostírající se po celé obloze. Jako by tam nahoře někdo zatahl závěsy. Bylo mi to odporné, i přes můj pocit, že právě tohle počasí je jakýmsi dokonalým, nespécifikovatelným portrétem mé duše. Zatažené a nejasné. Ukryté jako pes v boudě, který neví, co chce. Pes, který i navzdory tomu, že má střechu nad hlavou, je ztracený. Ne. Nechtěla jsem si to přiznat, ale byla to pravda.

Jako by celý svět čím dál víc ztrácel barvy a proměňoval se v jednu sáhodlouhou, monotónní melodii, která hraje tak dlouho, dokud se z ní člověk nezblázní. Já jsem však věděla, že obloze se jen tak nepodaří opět vdechnout barvy a bohužel ani tu nudnou melodii nečeká v nejbližší době obohacení o nové tóny. Místo toho tu byl další pátek a s ním další párty. Ano, zase jedna z těch pátečních párty marně se snažících o vnesení alespoň něčeho trochu zajímavého a rozveselujícího do mého života... nebo to bylo něco jiného? No, nejspíš už jsem ztratila původní záměr pravidelných návštěv onoho klubu, ale měla jsem pocit, že jsem se tímto stala odsouzena k již doživotním, stále se opakujícím návštěvám tohoto místa a není mi nic platné se proti tomu bouřit.

Když jsem vešla, rozeznala jsem mezi přítomnými opět všechny staré známé tváře. Jenže mezi nimi a mnou byl jeden velký rozdíl, a to ten, že je tahle nekonečná odrhovačka neustále bavila, nebo se tak alespoň tvářili, kdežto já jsem se s nějakým předstíráním zábavy rozhodla již před nedávnem skoncovat.

Prvním z těch lidí byla moje nejlepší kamarádka Jenny. Tedy oprava. Přesněji – jedna z mála kamarádek, kterou jsem měla, i když jsme se občas pěkně pohádaly, ale právě díky zapomnění, následujícím po každé naší párty, jsme se pokaždé mohly bavit zas a znova, jako by se nic nestalo. Dalším z nich byl můj přítel David. Tedy zase oprava. Vlastně jediný kluk, který mě vydržel balit tak dlouho, až jsem podlehla. Ne snad kvůli jeho krásným očím nebo něčemu takovému, jako je láska, ale čistě kvůli tomu, aby už mi dal konečně pokoj a já všude mohla důležitě oznamovat, že jsem zadaná. A pak tu byla Lada s Luckou a Benem. Lada a Lucka byly dvojčata a Ben byl Lucčin přítel. A já se s nimi stala kvůli faktu, že jsme všechny tři holky od malička bydlely v sousedství a vídaly se téměř každý den, tak nějak doživotně spjatá, aniž by se někdo ptal, zda to tak chci.

„Tak na co?“ zeptal se Ben, když jsme k sobě již tradičním způsobem pozvedávali sklenice. „Ať se dneska stane něco zajímavýho,“ vypadlo ze mě. Všem se moje myšlenka líbila, a tak jsme si připili. „Myslím, že je načase vymyslet pro nás nějakou

název,“ navrhla Jenny. „No, přece každej spolek, sekta nebo klub se nějak jmenuje,“ reagovala vysvětlením na naše nechápavé pohledy. „Chceš tím říct, že jsme něco jako sekta?“ zeptal se pobaveně David. „Já myslela, že spíš něco jako spolek, ale když myslíš...“ A tak padlo pár ne moc dobrých návrhů, které však nestojí ani za zmínku, jelikož stejně tak rychle, jak byly vymyšleny, byly i zamítnuty.

„A co třeba Vykopávky? Hnijem tu už vod dob, co jsme na vejšce a někteří z nás stále čekají, až je někdo vykope.“ „Trochu morbidní,“ řekla Lada se zatátlými zuby tónem připomínajícím hlas člověka, kterému právě poklepala na rameno smrtka. „Ale jo, to by asi šlo,“ souhlasila se mnou nadšeně Jenny. „Mně se to taky líbí,“ přisvědčil David a pyšně mě pohladil po rameni. A tak jsme tímto přijali oficiální název Vykopávky. Všichni z tohoto počínu měli najednou velkou radost, bez rozdílu toho, jak moc se jim mnou vymyšlený název líbil. Měli totiž pocit, že teprve teď je potvrzeno a zpečetěno to, že někam patří. Ta sounáležitost, do jakési z mé strany pofidérní skupiny, v nich dokázala probudit tolik nadšení a energie, až jsem si raději objednala další drink. „Hele, zpomal trochu,“ obrátil se na mě na půl oka káravě David. „Dneska jdeme ke mně. Pamatuješ?“ „No a co?“ „Já jen, že dneska by ses nemusela tak moc nalejvat.“ Na to jsem na něj hodila ignorantský pohled, který mluvil za vše. Ty mi tak máš co poroučet, říkala jsem si.

Takže to by bylo. Vzájemná konverzace, drobná neshoda s Davidem, tak teď už jen zbývalo pár necvičených tanečních pohybů do hudby, hádka s Jenny a pak už se jen dorazit, a čekat opět do dalšího pátku. Vlastně já zapomněla. Ještě ta návštěva u Davida, ze které si stejně i přes jeho varování nejspíš nebudu nic pamatovat. A tak jsem si pomalu odškrtařovala jednotlivé body, i s Jenny jsme se pohádaly, tentokrát kvůli její kamarádce, o které jsem tvrdila, že se s ní vážně nedá být. „Ne, s tebou se nedá být,“ ukázala na mě našťavaně Jenny a zakončila tím naši dnešní „výměnu názorů.“ A já měla alespoň chvíli pocit, že svět je v pořádku. Ačkoliv kvůli Davidovým neodbytným upomínkám, které mě dohnaly až k tomu, že jsem nakonec opravdu radši vůbec nic nepila, jsem měla stále větší strach, že dnešní noc bude v jedné zásadní věci jiná. V čem? No přeci, že si ji budu i zítra pamatovat.

„Ještě si odskočím,“ řekla jsem, když se párty blížila ke svému konci. Pak jsem na sebe chvíli upřeně zírala do zrcadla. Něco se mi na mně nezdálo. Nikdo jiný na toaletách nebyl, a tak jsem se mohla bez ostychů klidně prohlížet tak dlouho, jak jsem chtěla, a tak jsem se přiblížila k zrcadlu tak blízko, až se začalo zamlžovat mým dechem. Odraz sice dělal vše, to, co já, jenom jako by to nebyl odraz, ale jen moje dvojče, které se snaží kopírovat mé pohyby. Asi takhle nějak to začíná. Pomalu a plíživě, a pak najednou prásk – a bude ze mě blázen, běželo mi hlavou,

ale i navzdory značnému znepokojení mi to momentálně bylo spíše k smíchu. Vtom zhaslo světlo nacházející se přímo nade mnou. Naštěstí tu byla ještě další dvě, avšak nedá se říct, že by tomu nějak napomáhala, jelikož v téhle místnosti, opatřené černým vybavením, by byla tma i po rozsvícení deseti dalších.

Rázně jsem rozrazila dveře a užuž chtěla dát Davidovi pokyn k odchodu, ale vtom se to stalo. Jako kdyby do mě někdo vrazil nůž, a přitom vytlačil všechn vzduch z plic. Veškeré životní funkce, včetně srdce, se mi zastavily. Nevěděla jsem, zda se mám smát, brečet, křičet anebo raději dělat, že se nic nestalo. Tak, a je to tady. No, přišlo to o dost rychleji, než jsem si myslela. Stále jsem se dívala kolem. Celý klub, až doposud plný lidí, byl najednou prázdný. Tak zoufale a nekonečně prázdný. Snad jako by všichni lidé na lusknutí prstu zmizeli. A bylo tu ticho. Žádná hudba, jen mrazivé ticho úpějící až z nejspodnějších pekelných hlubin s jediným cílem – stáhnout mě tam dolů s sebou. A tohle všechno mě teď obklopovalo ze všech stran, svíralo a bodalo a pozorovalo svým zákeřným, nechutným pohledem. Ano, ten pocit, že mě někdo pozoruje, třebaže tu nikdo fyzicky nebyl, se stával nesnesitelným.

„Haló!?“ odvážila jsem vypustit do prostoru přidušeným, klepajícím se hlasem. Zvuk byl však snad ještě před vypuštěním udusán a spořádán zuby ticha, takže to ve výsledku vypadalo, jako bych ani nic neřekla. Pomalými kroky, které se všude kolem rozléhaly, jsem se tím hustým prázdnem prodírala k východu. Oni mě pozorují, znělo mi hlavou pořád dokola, jako rádio, co nejde vypnout.

Jen co jsem se ocitla na ulici, konečně jsem se pořádně nadechla. Spadla ze mě alespoň malá část té tíhy sedící mi na hrudi. Bylo tu také ticho, které jsem sice chvíli nevnímala, avšak najednou začalo pomalu vylézat z úkrytů a klepat mi na rameno se vzkazem: „Já jsem tu pořád.“ Tajila jsem dech, abych alespoň na chvíli zaslechla v dáli jet auto, kroky člověka nebo šumění listí, ale marně. Připomínalo to konec světa. Nikde nikdo.

Až vtom jsem na druhém konci ulice spatřila muže. Stál před výlohou a nepřítomně do ní hleděl. „Panel!“ zakřičela jsem. Měla jsem však pocit, že můj hlas opět padl do spárů ticha, a proto se neměl šanci dostat tam, kam jsem chtěla. Pozorovala jsem, jak muž odchází pryč od výlohy, až najednou zmizel. Do slova a do písmene zmizel. Neodešel do vedlejší ulice, ale prostě se vypařil. Nevěřicně jsem se dívala právě na ono místo, kde ten člověk ještě před chvílí stál, a snažila si vnutit přesvědčení, že se mi to jen zdálo, ale to, co jsem viděla na vlastní oči, bylo silnější.

Bezradně jsem se vrátila zpátky do klubu, bezmyšlenkovitě, jen s jednou otázkou, a to, zda tohle vše ještě stále může být důsledkem mé choré mysli, anebo je tohle

i na to, aby se to odehrávalo pouze v mé hlavě, dost šílené, takže se opravdu muselo stát něco hrozného, jako je právě třeba konec světa.

Najednou jsem něco zaslechla. Bylo to tlumené klepání ozývající se z místnosti s toaletami, odkud jsem právě před chvílí vyšla. Ťuk, ťuk. Opatrně, plna zvědavosti, ale i strachu, jsem vešla. Zvuk na chvíli ustal, a tak jsem se po jeho zdroji snažila zapátrat nahlédnutím do všech záchodových kabiněk, ale nic tu nebylo. Až pak se znovu ozval, tentokrát tak blízko, že jsem se lekla.

Instinktivně jsem se otočila za sebe a spatřila se v zrcadle. Jak u něj stojím a podivně se usmívám, s rukou sevřenou ke klepání na zrcadlovou plochu. Jenomže to jsem přece nebyla já. Protože já jsem přeci nestála tak blízko, neměla zvednutou ruku, a už vůbec se neusmívala. Zase ten podivný odraz, pomyslela jsem si. Mráz mi přejel po celém těle. Bylo to tak nepopsatelně zvláštní, vidět samu sebe. Hýbat se a přitom pozorovat, jak si ta za zrcadlem dělá, co chce. Pomalu jsem se přibližovala. Odraz stále vyčkával ve své podivné, strnulé póze, mezitím co já jsem se pokusila zrcadla dotknout. V ten moment odraz opět zaklepal, tak silně, až jsem uskočila.

Nato se ta holka, nachlup podobná mně, začala hlasitě smát. „Lekla jsi se, co?“ vypravila ze sebe se smíchem. Nevěděla jsem, co odpovědět. Přece si nebudu povídat sama se sebou. „Co tak koukáš? Divíš se?“ pokračovala. „Já... co... kdo jsi?“ koktala jsem vyděšeně.

„Hele, jestli se mi snažíš něco říct, není ti to nic platný. Já jsem totiž ty. A ty jsi já. Jsi pouze odraz, chápeš? A odrazy nevydávají zvuky. Ty si možná myslíš, že mluvíš, ale nikdo jinej tě neslyší.“ „Cože? Ne! Nevěřím ti! Proč bych taky...“ „Ne, nechápeš,“ přerušila mě. „Můžeš křičet ze všech svých sil, ale bude ti to k ničemu. Vítej. Takhle vypadal můj dosavadní život. Vlastně – to nebyl život. Spíš jedno velký utrpení. Užij si to. Patří ti to. Ty totiž nejsi člověk. Jsi jen tělo. Prázdný tělo. Takový, co se potácelo životem sem a tam a nevědělo, co s ním. Myslím, že všichni tví známí by se bez tebe lehce obešli. Ba co víc, bylo by jim bez tebe líp. Ale neboj. Jsem totiž tak neskutečně hodná, že si tvůj dosavadní život přebírám do svých rukou. Teprve teď bude za něco stát. Všichni budou žasnout nad tou změnou tak, že si už na tu starou Sofii ani nevzpomenou.“

Ne. To nemůže být pravda. Cítila jsem se jak ve špatném snu, ale nemohla jsem utéct. Jakási neznámá síla mě nutila pouze stát a poslouchat vše, co ta příšerná holka říká. „Jo a ještě něco,“ pokračovala po krátké odmlce. „Nejspíš by tě zajímalo, co se to vlastně stalo. No, je to prostý. Odrazy už prostě přestalo bavit být pouze bezmocnými dvojníky. Už nás nebavilo dívat se na to, jak nakládáte se

svými ubohými životy. A tak jsme se rozhodly převzít moc. Vyměnit se s vámi. No, a ty jsi první. Vlastně já jsem první. Gratuluji. Můžeš si říkat testovací exemplář. Ale neboj. Do týdne už bude život jenom náš. Všechny to čeká. Budete se potácet ve světě zoufalství. Nebudete se slyšet, nebudete se vidět. Jen před zrcadlící plochou. Jo, to jsem ti ještě nevysvětlila. Ale je to celkem logický. Nejen, že nejsi slyšet, ale mimo jakoukoliv plochu, co by mohla odrážet tvůj zjev, nejsi vidět. Jsi nic. Neexistuješ.“ Úplně, jako ten muž na ulici, dala jsem si do souvislosti. Ve skle výlohy totiž lze vidět svůj odraz.

„Měj se,“ zamávala mi provokativně na rozloučenou a odešla. Jenomže co teď? Zrcadlo bylo prázdné. Nikde nikdo. Jen to nepříjemné vědomí, že všude kolem je spousta odrazů.

Ne, to nemůže být pravda! vyplavovalo se na povrch společně s proudem slz na tvářích. Chci jít k Davidovi domů. Měli jsme to přeci v plánu, ne? A chci se zase bavit s Jenny, klidně se i pohádat, ale hlavně ji ještě někdy vidět. Co si toho už se mnou musela vytrpět. A všichni kolem. Jak to, že se mnou David vlastně je, když ví, jaká jsem? Že by mě měl fakt rád? A ty společné vzpomínky s Ladou a Luckou. Ano, teď už to vidím. Ty společně strávené chvíle nás opravdu spojují. A já? Všechny jsem je vnímala jako přítěž. Asi má pravdu. Ona bude lepší. Ale i já bych jim alespoň jednou jedinkrát chtěla říct díky. Za to, že tu se mnou byli. Vždyť co bych byla bez nich? Ne, oni nebyli přítěží, ale tím jediným, co mě drželo nad vodou.

Bože, jak krásný je vlastně svět. Všechny ty zvuky, barvy a lidi kolem. Nejhorší na tom je, že jsem si to uvědomila až teď, kdy jsem o to všechno přišla. Ne, ona nebude lepší. Nikdo z nich nemůže být lepší. Jsou to jen odrazy, co neznají nic než zoufalství. Na rozdíl od nás nemají ani ponětí, co je to láska nebo přátelství. A já už to vím. A hodlám za to bojovat. Já jsem totiž člověk, vykřikla jsem hrdě, plna dojetí a uhodila rukou do zrcadla.

Můj úder byl dostatečně silný na to, aby ho dokázal roztrástit na spoustu malých střepů. Tekla mi krev, ale bylo mi to jedno. Podívala jsem se do jednoho sklíčka. Měla jsem pocit, že v něm vidím svůj zákeřný odraz, jak křičí a snaží se dostat ven, ale není ho slyšet.

„Co se stalo?“ ozvalo se mezi dveřmi. Chvatně do nich vrazila Jenny. „Sofie, ty krvácíš?“ „Jenny?“ zvolala jsem radostí přidušeným hlasem. „Jsem tady! Já žiju!“ smála jsem se na celé kolo jako blázen. „Jseš v pohodě?“ podívala se Jenny. „No jasně! Tak jak nikdy. Hele, je tam i David? A Lada, Lucka i Ben?“ „No jasně. Kde by byli?“ Začala jsem se ještě víc smát a do očí se mi vhrnuly slzy.

„Tak rychle pojd'. Chci vám všem oznámit, jak moc vás miluju. Svět je krásnej, že? Pamatuj si to. A užívej si ho, co nejvíc můžeš. A hlavně se nikdy nevybavuj' s odrazy v zrcadle. Jsou horší, než si myslíš. Rozumíš? A nesměj se, myslím to vážně.“ „Jo, jasně. Tak už prosím tě pojd'. A příště se víc krot'. To pití ti vážně leze na mozek.“

Poklad ze smet'áku

Eva Poláčková

„Pojd' už. Zas se šlechtíš?“ Ota nervózně přešlápl před igelitovou zdí. Jiřina uvnitř jen cosi odsekla a nijak nezrychlila své tempo. Ti dva byli zvláštní dvojka. Společně se protloukali drsným světem. Ani sami si už nepamatovali, jak se vlastně potkali. Spíš na sebe zbyli. Oba skončili po životních karambolech na ulici a nějakou shodou okolností se o sebe v partě ostatních bezdomovců začali zajímat a starat. To soužití zvenčí vypadalo celkem komicky. On ji popoháněl a sekýroval, ona poslušně cupitala za ním a plnila jeho příkazy.

Kromě jedné věci. I když bydleli v rožku u staré zdi v parku, Jiřina si nedala vzít svoji ženskost. Než vytáhli svou kárku a vyrazili do ulic na sběr všeho možného, Jířa se nikdy nezapomněla namalovat. Ota nechápal, kde ty serepetičky bere, ale ona vždy odněkud vykouzlila starou rtěnku, tvářenku i zpola zaschlou řasenku. Vodu ve svém improvizovaném příbytku neměli, ale toaletní stolek se zrcátkem zde měl své čestné místo.

Toto si prostě nenechala vzít. “Nehuč furt. Už du,” houkla na Otu a přepudrovala si své hluboké vrásky. Jen ona věděla, kolik jí je. Ostatní mohli jen tušit. Něco mezi padesátkou a smrtí. Každodenní popíjení čehokoli jí nepřispělo, ale když se šmrncla, jak sama říkala, měla pocit, že je najednou ona i svět hezčí. Byla to prostě ženská. Záměrně se vždy snažila vést Otu kolem výlohy drogerky. To byla jako v ráji. Byly zde totiž všemožná malovátká, voňavky s flakonky rozličných barev a tvarů a další kosmetika, která ji nesmírně lákala. To potom stála a nevěděla, kam stočit zrak dřív. Musela rychle, Ota tyto prostoje neměl rád. Jediné poflakování dovolil až na lavičce u nádraží, kde si rozdělali krabičák a pozdravili se se svými souputníky.

Na lavičku se dokodrcali i dnes. Cestou brali, co jim cvrnklo do nosu. Největší vejvar byl v kontejnerech u sídliště. Lidi jsou rozežraní, vyhodí kde co. Ota s Jiřinou zde vždy našli úplné poklady. Teplá bunda na zimu se bude hodit, trošku

scvrklé brambory se opečou večer na ohýnku a kromě vína a rohlíku přijde za den do žaludku i něco pořádného. Dnešní lov byl úspěšný. Je to taky tím, že sem přišli včas. Ota moc dobře věděl, proč svou družku popohání. Být to na ní, tak nemají nic, ještě teď by stála u výlohy a čučela. Co na tom má? Komu se chce líbit? Mu je to celkem jedno a stejně, když to posoudí kriticky, tak ta rtěnka z ní spíš udělá klauna. Vždy si vzpomene na návštěvu cirkusu, jednu z mála šťastných vzpomínek, které z dětství uchovává.

„Tak to bychom měli. To asi stačí, deme,” táhl Ota svou polovičku ven z kontejneru. Jiřina byla drobná a celkem mrštná. Ota ji držel za nohy a kontroloval balancující ženu, aby se nepřevrátila a nespadla dovnitř. Jiřina tuto aktivitu nevyhledávala, ale brala to jako svou práci. Dnes odpadky ale příšerně smrdí. Něco se tu rozkládá a poslední záchvěvy babího léta hnilobný proces ještě podpořily. Jiřina se zhoupala a zatřásla břišní svaly, aby se dokázala překloupit ven z popelnice. Vtom jí zrak padnul na oválnou taštičku velikosti malého sešitu. Byla celá ošuntělá, ale přesto vypadala, že sem nepatří. Jiřka ve svém neohrabaném pohybu máchl rukou a taštičku na poslední chvíli čapla. „Co tam máš?” zvědavě nakoukl Ota. „Nějaká taška, ale nic v ní není,” zalhala Jiřa. Vnitřní hlas jí říkal, že je třeba nalezený úlovek uschovat a Otu odbít. Je zvědavý až na půdu. Malou tašku zastrčila do náprsní kapsy svého zánovního sáčka, však se podívá potom.

Den plynul jako obvykle. Málem by za svůj nález zapomněla, ale když se večer ochladilo a ona si přoblíkala další svetr, narazila na smotanou tašku. „Tak co tam asi máme?” zvědavě se uchichtla a zatáhla za zip. „Ach!” vydechla překvapením a úlekem. Z kapsy na ni vykoukl balíček pečlivě vyrovnaných bankovek. „Jedna, dvě,... třináct, čtrnáct...” nemohla se dopočítat. Tolik peněz snad ani nikdy nedržela ve dlaní. Celkem devadesát šest tisíc, Poprvé v životě na vlastní oči viděla Masaryka na pětistícovce. Milý pán, ale vlastně o něm nic nevěděla a bylo jí to upřímně jedno. Tak teď je ve vatě.

Hlavně nesmí nic říct Otovi. Určitě by jí prachy zabavil a zas chtěl o všem rozhodovat. Musí si obnos rozdělit do několika částí a dobře je uschovat. Teď jen se neunáhlit a dobře rozmyslet kam s tím a hlavně co potom s tím. Jiřka věděla, že nechce peníze bezhlavě utratit, ale představa, jak nakráčí do obchodu bude skládat všechny ty lákavé věci do košíku, ji úplně pohlcovala. Aspoň jedno malovátka, jednu voňavku, snila s otevřenýma očima.

Nazítří ráno vyskočila z proleželé matrace a na Otu broukla, že se včera domluvila s Jarunou, že musí k ní. Ota moc nevnímal a jen se otočil na druhý bok. Jiřina

opatrně vytáhla schovanou tisícovku a už si to pevným krokem metla k obchodu s drogerií a kosmetikou.

Nikdy předtím tam nebyla, bála se tam vkročit. Nejen že neměla peníze, ale navíc se obávala, že by ji vyhodili, aby neobtěžovala. Ale teď ji bankovka hrála v kapse a dodávala nebývalého sebevědomí. Vklouzla dovnitř a byla ve svém živlu. Nedůvěřivých pohledů prodavaček si zprvu nevšímala. „Madam, promiňte, nespletla jste se?” přistoupila k ní vysoká, nesympatická prodavačka s tvrdými rysy ve tváři. „Co? Proč? Já bych chtěla nějaké výrazné stíny.”

„Tak to bohužel. Takové najdete možná někde v popelnici, ale u nás máme jen známé značky a ty jsou pro vás dost drahé. Možná by bylo lepší, kdybyste opustila náš obchod.”

Jiřina nasucho polkla. Měla chuť vytáhnout peníze a zamávat jimi prodavače před nosem. „Já, já... promiňte,” vykoktala a se slzami na krajíčku se vypotácěla ven. Její sen se rozplynul. Nepatří sem, pozná to i ta protivná baba. Nepatří nikam. Vše to byl jen prelud. Ani peníze z ní neudělají někoho jiného, někoho, kdo by ostatní zajímal a měli by k němu úctu. Ani ten Ota si jí nevážil, možná by si ani nevšiml, kdyby odešla.

Jako v mrákotách bloumala bezcílně městem, pak zamířila ke svému improvizovanému domovu. Hlavou se jí honilo tisíc myšlenek, ale žádné konkrétní východisko. Co teď? Co s penězi? Co se životem?

„Jé, Jiříčko, to je dost, že deš. Dej si s náma loka,” vítal ji už z dálky Ota.

Něco tu neseď. Ota ji má jak z praku a všude kolem se povalují kámoši, kteří se vždy za všech okolností dokážou přisát a přiživit. V Jiřině úplně hrklo. To znamená jediné.

„Jiří, já našel poklád! Tady a tady a taky tady. Dívej, vytapetovat tu jednu stěnu, co máme, bych mohl!” ovíval se Ota bankovkami a smál se na celé kolo.

„Cvakni si, musíme to oslavit.” Jiřina nevěřicně zírala. Našel všechno. „Oto, já...”

„Co? Teď si můžeme koupit, co budeme chtít. Možná i tu voňavku, ale jen jednu. Co říkáš?”

Jiřina chtěla protestovat. Jsou to přece její peníze. Vezme si je a zdrhne. Někde má přece rodinu, dcera už bude dospělá. Možná by ji vzala k sobě. Bude mít něco do začátku a třeba začne nový život. Nebo si najde pronájem a práci. Takhle už

to přece dál nejde. Nikdy se z toho nedostane pryč. V hlavě jí vířilo tisíc myšlenek. Teď, nebo nikdy.

„Já... Já... Děkuju. Na zdraví, hoši! Otíku, ty seš pašák!”

Mezi pondělkem a pátkem je deset let Lubomír Richter

Vstal jsem v 6 hodin, nabalil si jídlo a vyrazil na autobus. V 8 hodin jsme měli ve firmě vstupní školení pro nové zaměstnance. Po výstupu na nádraží jsem se vydal důvěrně známou, prošlapanou cestou, kterou jsem se dával každý všední den po čtyři léta do školy. V hlavě se mi tehdy honily myšlenky na domácí úkoly, které je třeba stihnout před hodinou. Myšlenky na odpolední zápas ve florbalu v rámci tělesné výchovy. Těšil jsem se do školní škamny, kde jsem bez pocitu překvapení či strachu čelil problémům vsedě, s kamarády po ruce a s vědomím, že nic z toho, co přijde, nebude nezvladatelné. Teď jsem míjel okoukané budovy se vzpomínkami ještě natolik čerstvými, že mě z toho mrazilo v zádech a mravenčilo v prázdném žaludku. Po pár minutách jsem opustil tu důvěrně známou trasu a odklonil se z ní. Nechal jsem budovu školy daleko za sebou a šlapal po chodníku v místech, na která jsem během svých studentských let nevšel. Měl jsem v hlavě zhruba plán cesty, ale šel jsem vlastně poslepu. Autobus k fabrice mi nenavazoval, takže jsem šel pěšky tři kilometry za město podél nedaleké dálnice, která hučela do ranní mlhy. Dýchal jsem čerstvý podzimní vzduch a sledoval opadané, popraskané stromy.

Ohlásil jsem se na vrátnici u ženy, kterou jsem již znal. Vyplňoval jsem u ní dotazník pro uchazeče o zaměstnání. Nevěděl jsem, co to znamená „dělník výroby“, ale v kolonce volných pozic byl spolu se skladníkem, a tím jsem být nechtěl. Navíc jsem si myslel, že nemám potřebnou zkušenost pro práci skladníka, tak jsem zakroužkoval výrobu. Slečna to byla mladá, měla sako a pečlivě upravený účes, čistou pleť a nevypadala zapškle. Byla to první a zatím jediná tvář, kterou jsem dosud ve fabrice znal a byla velmi reprezentativní. Za jejími zády byly dveře dovnitř.

Sešlo se nás asi deset uchazečů. Zavedli nás do krásné a prostorné zasedací místnosti. Byl jsem tam nejmladší a bezkonkurenčně nejhezčí. To mi dodalo odhodlání a pocit klidu. Sedli jsme si kolem stolu, každý ob jedno či ob dvě místa. Nikdo s nikým nemluvil, až na dvě osoby, které očividně přišly spolu a chtěly

držet při sobě. Většina z nás mlčela, někdo koukal do mobilu. Vytáhl jsem si potřebné dokumenty, občanský průkaz a zjistil, že nemám tužku. Zeptal jsem se vedle sedící slečny, zda si taky zapomněla tužku a mile se usmál. Řekla, že si tužku vždy bere s sebou a odvrátila zrak. Čekali jsme na školitele.

Cílem školení bylo nalít do nás nováčků všechny základní informace o firmě během dvou hodin. Mluvil k nám pracovník IT oddělení, který nám za každou druhou větou připomněl, že toto na naší pozici potřebovat nebudeme a že si to nemáme ani pamatovat. Dozvěděli jsme se, že firma má továrny po celém světě a hlavně v Americe se jim daří skvěle. Pocítil jsem na dvě vteřiny pýchu a letmým pohledem po zasedačce jsem zjistil, že posloucháme všeho všudy tři.

Mluvil k nám pan ředitel, muž s kravatou, který okázale budil dojem toho, že ho zdržujeme. Vysvětlil nám, proč je pro firmu dobré objevit vadný kus ještě v továrně a ne až u koncového zákazníka. Na konci proslovu položil do pléna otázku a odpovědi se nedočkal. Všichni koukali do stolu nebo dělali, že si zapisují poznámky. Otázku jsem zodpověděl já. Schytl jsem odsuzující pohled od dívky s tužkou a pochvalný pohled od místnost opustivšího pana ředitele. Obojí mě zamrzelo a řekl jsem si, že se už dnes projevovat nebudu.

V 9 hodin a 10 minut nám sdělila milá slečna z personálního, že školení je u konce, rozdala nám rozpis služeb na tento týden a já zjistil, že začínám noční směnou dnes od 18:00. V rychlosti jsem si sbalil věci, podepsal potřebné papíry a opustil budovu kvapem, jako bych se sem už nikdy neměl vrátit. Pak jsem se vydal již rozvázným krokem do města, ale cosi mě tížilo. Nelíbilo se mi, co se na mě chystá, snažil jsem se to vytěsnit čímkoliv z hlavy, ale nepodařilo se mi to.

Šel jsem do knihovny, naobědval se rohlíků se salámem a přemýšlel, co si koupím na svačinu. Peníze mi stačily na další rohlíky a tatrunku, vodu jsem si napustil na záchodě. V knihovně jsem se chtěl zdržet co možná nejdéle, četl jsem básně Fráni Šrámka, ale nemohl se na ně soustředit. Řekl jsem si, že takových veršů je škoda pro někoho, kdo má myšlenky jinde. Zavřel jsem knihu a šel se uvelebit do křesla v rohu místnosti. Podařilo se mi usnout asi na deset minut, měl jsem stále v ruce mobil s nastaveným budíkem pro případ vytuhnutí. Moje obsedantní porucha, a to strach ze zmeškání termínu nástupu kamkoliv, mě neopustila ani při čekání na mou první dvanáctihodinovou směnu.

O čtvrt na pět jsem byl hladový a unavený, viděl jsem z okna lidi, jak jdou ze svých prací domů, a já vyrazil stejnou cestou jako dříve toho dne, podél dálnice směrem do práce. Stromy byly popraskané stále a vál silnější vítr. Začalo hustě pršet a já poslední desítky metrů dobíhal. Schoval jsem se na chodbě, kde mě pozorovala slečna s upraveným účesem. Šel jsem si dát věci do skříňky, přezul si

boty, převlékl se do pracovního trika a v 17:10 jsem nakráčel poprvé skrze dveře za recepcí do hlavní haly továrny.

Hluk, který mne zasáhl přímo mezi oči, jsem do té doby neznal. Stroje byly obrovské, všichni měli pracovní úbory, všude páchnul kov. Po vyznačených uličkách mezi mašinami jsem zamířil ke svému pracovišti. Postavil jsem se stranou a dával si pozor, abych si nedával ruce do kapes. Žil jsem v představě, že v tomto prostředí je to známka projevu nechuti k práci, lenosti a vyloženě urážka všech pracujících. Napadlo mě dát si je za záda. A tak jsem tam stál s vypjatou hrudí, pozorným pohledem jsem sledoval hemžení kolem, usmíval se a ruce držel křečovitě za zády. Jistě jsem vypadal, jako bych se chystal podat dělníkům během směny krátkou přednášku o Villonovi a jeho vlivu na francouzskou poezii. Kysele jsem se té představě usmál, nikdo z těch zvířat by netušil, kdo to Villon byl. Zbytek času do začátku šichty jsem strávil recitováním jeho nejznámějších veršů sobě pod vousy.

V 17:40 se začali trousit první členové mého nového týmu, nezdravili mě, bavili se mezi sebou a smáli se. V 17:50 přišla malá, podsaditá paní a já vytušil, že je to vedoucí směny. Rozdala úkoly a zdůraznila, že ji nebaví argumenty typu: „Přece nejsem na závodech, ale v práci.“ Hýčkal jsem si naivní pocit, že je to hodná paní a že mě bude mít ráda. Jakmile domluvila, všichni sklopili hlavy a vydali se ke strojům. Každý věděl, kde má své místo, a zručně se pustil do práce. Já zůstal stát a pohledem se snažil najít paní vedoucí. Ta si mě po čase všimla a řekla, že se vrátí za chvíli. Byl jsem rád, protože mých 12 hodin již začalo ubíhat a já zatím nemusel nic dělat. Po chvíli se vskutku vrátila a provedla mě celým pracovištěm. Dělali jsme kus něčeho, co se dává do auta. Někdo začal na začátku, jeho výtvar vzal ten druhý a přidal k němu něco dalšího. Takhle produkt oběhl kolečko po všech, co jsme tam byli, a stalo se z něho něco, co hned druhý den musí mít zákazník ve svém autě v Austrálii. Opět jsem pocítil nelogický pocit pýchy, ale chytal jsem se jakéhokoli stébla v podobě pozitivního pocitu. Se zaujetím jsem odkýval slečně vedoucí všechno, usmíval se na ni a ona mě postavila na začátek pracovního procesu. Mým úkolem bylo dát kovovou věc malých rozměrů na místo A, další, trochu větší kovovou věcičku, dát do bodu B a zmáčknout tlačítko. Mašinka je obě spojila nějakým způsobem, který byl hlučný, a celý výsledek stroj vyplivl do krabičky po mé levici. Odtud si ho vzal můj kolega a pracoval s ním dál. Bylo mi jasné, že jakmile pojedou pomalu, stojí celá směna, nejen já.

Začal jsem dělat a věděl, že mám před sebou 11 hodin a 45 minut monotónní činnosti. Zdánlivě snadný, až primitivní úkol by se snad každému, kdo někdy používal obě ruce najednou, jevil jako jednoduchá práce. Pro zaškolení nováčka zcela ideální. Nicméně mé ruce byly zvyklé na školní lavice, batoh, když dal Bůh i hladkou pokožku krásné dívky, a jedinou hrubost, kterou kdy pocítily, byla

obálka staré knihy. Stroj se mnou nespolupracoval, byl jsem nervózní a nevěděl jsem, co dělat. Asi po 30 minutách bylo všem jasné, že se dnes nebude dělat, což nebyla, světe, div se, dobrá zpráva jako za starých časů ve škole při absenci učitele. Tady to znamenalo více práce pro další směnu a méně peněz pro tu naši. V zádech jsem cítil bodavé pohledy svých kolegů. Bylo mi úzko, a aby toho nebylo málo, tak v rádiu hráli Cestu od Krajčů. Po prvních dvou hodinách jsem byl vyčerpán, bolela mě záda i ruce, bolest v nohou jsem už v rámci šetření psychiky přestal vnímat. Relativita času mi nebyla nikdy tak blízká jako nyní. Byl jsem na své první šichtě a chtělo se mi rvát jako dítěti.

O přestávce jsem si lehl v šatně na lavici a snažil se jíst rohlíky se salámem. Bylo mi tak hnusně od žaludku, že jsem nesnědl ani jeden. Pouze jsem pil vodu a vážil si každé minuty bez práce. Druhé čtyři hodiny procesu byly mnohem horší než ty první. Věděl jsem, že ještě zdaleka není konec. Představil jsem si, že všichni u nás doma už jdou spát. Viděl jsem se, jak jsem ve svém pokoji a před spaním dýchám čerstvý vzduch ze střešního okna. Pak se překlátila půlnoc a trochu se mi ulevilo. Byl jsem rád, že bolest zad, kterou jsem cítil ze začátku, nebyla bolestí v pravém slova smyslu. Byla pouze psychického rázu, nyní mě opravdu začal bolet člověk. Páchnul jsem. Hluk se možná trochu zklidnil, jelikož jsme už byli v továrně skoro sami. Venku byla tma a já přemýšlel, že jsem se v jednu ráno kdysi procházel trávou s pivem v ruce a přemýšlel jsem o fotbale a o druhé desce Led Zeppelin. Jak se mým kamarádům z hodových zábav mám teď podívat do očí?

Zpíval jsem si píseň od Monty Python „Always look on the bright side of life“ asi tisíckrát, každou minutu několik hodin. Díky ní jsem se pak najednou podíval na hodiny a bylo 4:40. Zvlhly mi oči a já s radostí flákal kovové věcičky znovu do mašiny, se kterou jsem se stihl za těch několik hodin již trochu skamarádit. Pak začala poslední hodina šichty a stres opadl. Lidé se uvolněně začali procházet, oslovovali mě a divili se, co tam se svým vzděláním dělám. V 6:03 jsem vyšel do deště před budovu, prošel kolem kouřících kolegů a sedl na autobus, který mě vyhodil na nádraží. V 9 hodin jsem neosprchován, hladový, zničený a smutný padl do postele a rozbrečel jsem se jako už dlouho ne. Brečel jsem tak dlouho, dokud jsem neusnul a nezdálo se mi vůbec nic. V 15:00 mi zazvonil budík, já jsem vstal, nabalil si rohlíky se sýrem a vodu, osprchoval se a vyrazil na autobus. Jel jsem na svou druhou směnu v životě.

Dnes jsem v šalině viděl otrěsný náborový leták. Lákal na práci v přední brněnské továrně. Na fotce pod textem byla tlustá ženská v letech s velkýma prackama a brýlema. Asi dělala rukama už od střední a zničila si na těch mašinách zrak. Usmívala se od ucha k uchu.

Na letáku byla ďábelská slůvka. „Zajímavé ohodnocení.“ Jistěže. „Příjemné prostředí.“ Zase lež. „Na dobu neurčitou.“ To na mě taky kdysi zkoušeli, ale já už dnes vím svoje. Ta čarodějnice na obrázku je protivná jak noc a určitě šikánuje brigádníky. Na stálisty je sprostá. Ze „zajímavého ohodnocení“ by se mi zamotala hlava. Prašný prostředí v nikdy nekončícím hluku bylo víc než nepříjemný. Až k ušoufání. Po prvních 15 minutách jsem věděl jistojistě, že můj pobyt nebude trvat dobu neurčitou. Ale možná jsem to jenom já. Chlap stojící vedle mě si ten inzerát vyfotil na mobil a vystoupil z vozu. Asi tam bude zítra volat. At’.

O lišce a chlapci **Danny Procházková**

Slunce se pomalu nořilo do nekonečného lánu zralého obilí. Stébla se o sebe lehce otírala a rozmlouvala mezi sebou.

Pán přichází. Přišel z nebes k nám, aby nás pozdravil. Bůh Svantovít. Tichou poštou posílala tu zprávu dál a dál.

Nebyl jsem nervózní, jako ostatní. Srdce mi bušilo zběsile, ale neměl jsem strach. Nemohl jsem se dočkat, až ho opět uvidím. Až na mě položí svou ohromnou pracku a podrbe mě za ušima. Jak to udělal poprvé, když mě našel jako mládě. Lovci zabili mou matku, a tak odsoudili k smrti i mých pět sourozenců.

„Můj Pane,“ usmál jsem se a uklonil. „Rád tě opět vidím.“

Jeho obrovský meč tepaný stříbrem dopadl vedle mě. Chvíli mi trvalo, než jsem se odvážil zvednout hlavu. Cítil jsem podivné chvění, které mi naježilo chlupy na hřbetu. Ve stejném okamžiku, kdy jsem svému Pánovi pohlédl do očí, zapadlo slunce a větve bříz mezi sebou přestaly rozmlouvat.

„Pane...?“ zašeptal jsem opatrně a otřel se mu čumákem o velkou tlapu. Vypadal tak unaveně. Staře. Snažil jsem si vzpomenout, kdy naposledy jsem ho viděl a mohl se o něj otírat. Tenkrát tady nebylo pole zalité šustícími klasy obilí. Jen hlína rozrytá koňskými kopyty. Obrovské kaluže, které tu zanechal déšť snášející se z černého nebe tři dny. Klopil jsem uši, abych rozehnal zvuk ohlušujících výstřelů.

„Můj drahý příteli,“ pronesl smutně. Jeho prsty se jemně prodíraly mým rezavým kožichem. „Kde jsou ty časy, kdy jsem této zemi vládl a lidé mě uctívali.“

Něco teplého a mokrého mi dopadlo na tlapku. Olízl jsem si ji. Bylo to slané. Uvědomil jsem si, že můj pán pláče.

„Nikdo už nevěří na bohy a nikdo nám nenosí dary,“ pokračoval. „Nikdo si nepamatuje na starce, který přinášel hojnost úrodě a vedl válečníky do boje. Není nikdo, kdo by se mnou popíjel víno. Můj drahý příteli. Vždycky jsi mi dobře sloužil a chránil pole před škůdci. Je mi líto, že jsi tu byl tak sám. I na tebe zapomněli. Na mého věrného druha.“

Nechápal jsem jeho slova. Nerozuměl jeho smutku. Byl to nejkrásnější stvoření, které jsem kdy viděl. A pak jeho bílého koně s hřívou tak dlouhou, že se konečky dotýkaly stébel trávy, kterou spásal. I on byl sám. Bůh, který neměl svou bohyni. Jen jedno liščí mládě.

„Rád bych se ti za tvé služby odměnil,“ řekl a chytil mě kolem pasu. Vznesl jsem se do výše. Nebe bylo náhle tak blízko a zem tak vzdálená. „Už nás není potřeba. Lidé obhospodařují pole pomocí kouzel, kterým nerozumím. Dokonce i bitvy už nejsou takové, jako bývaly. Netřeba mě, abych posílil jejich bojového ducha. Nepotřebují víno, aby otupěli svou zbabělost a získali odvahu. Zůstal tu jen jeden Bůh, jehož jméno si už nikdo nepamatuje a lišák, který nikdy jméno nedostal.“

„Nerozumím tomu,“ zamračil jsem se. „Ještě před chvílí si o vás povídalo ječmenové pole. Slyšel jsem otakárky, jak se vám posmívají. Prý máte ve vlasech blechy. Měly pravdu. Vidím je...,“ zasmál jsem se.

On se nesmál. Ani jeho vlasy nezářily jako kdysi. Najednou jsem zatoužil mít hřeben, česat jeho zlaté kadeře a vzkřísit v nich ten dávný oheň.

„Napijme se, můj drahý příteli,“ postavil mě na zem a položil přede mne skořepinu. „Dlouho jsem přemýšlel, jak se ti odměnit. Na mě už nezáleží. Byl jsem jen výplodem lidské fantazie. Ale ty jsi se narodil jako živý tvor. Než jsem z tebe stvořil něco, co neexistuje. Omlouvám se ti, můj malý lišáku.“ Tekutina z obrovského rohu plnila misku a do nočního nebe se prosakovali první hvězdní vetřelci.

„Nerozumím ti, pane,“ opakoval jsem stále dokola. „Nemáte se za co omlouvat. Rád jsem chránil vaše pole před žravými hlodavci. Nikdy jsem nehladověl. Nikdo mi neublížil. Vždycky jsem byl šťastný a nikdy si nestěžoval.“

„Čas bohů je u konce,“ povzdechl si a pozvedl roh plný vína ke svým rtům. „Přišel jsem, abych ti vrátil život. Jako liška jsi neustále v nebezpečí. Už tě neberou jako ochránce svých polí. Jsi jen škůdce a lovecká kořist. Proto ti dám lidskou podobu. Budeš člověk. Můžeš si najít přátelé. Už nikdo tě nebude honit a chtít zabít. Přeji si, abys byl v tomto světě opravdu šťastný.“

„Ale já jsem šťastný!“ zakřičel jsem.

Moje dráčky, kterými jsem drásal hrdla zákeřných hlodavců, se začaly náhle měnit v nepohodlné prstíky. Měl jsem je rád u svého pána. Dokázaly podrábat za ušima, hladit.

„Nechci být člověk!“ znovu jsem zaprotestoval, když jsem dopadl na kolena do trávy. Zamotala se mi hlava. Vůně hlíny těsně před nočním deštěm mě udeřila do čumáku. „Můj pane, ubližuješ mi!“

Aniž bych se musel podívat do vodní hladiny nahrazující zrcadlo, jsem věděl, že se můj obličej změnil.

„Můj drahý příteli,“ dolehl ke mně jeho hlas. Byl tak vzdálený a sotva jsem mu rozuměl. „Co jsi to udělal? Proč jsi zlomil mé přání? Takhle...“
...nebudeš šťastný.

V ten večer jsem přišel o všechno. O svou srst, skvělý čich a ostré drápy. Bůh Svantovít měl v očích slzy. Díval se na mě s obrovským smutkem a s troškou zklamání.

„Teď nejsi člověk, ani liška,“ povzdechl si. „Nemůžu ti vrátit zvířecí podobu. Tak moc jsi se bránil, že je z tebe tohle. Kouzlo může být dokončeno, když se dotkneš člověka. Člověka, který se tě nebude bát a přijme tě takového, jaký jsi. Musíš si ale dávat pozor na to, čeho se dotkneš s přáním ve svém srdci. Vidiš sám, co jsi způsobil. Přání bývají někdy mocnější než kouzla.“

Klečel jsem ve vlhké trávě a klopil studem dlouhé uši pokryté zrzavými chloupky. Ocásek se povaloval v blátě.

„Pane, nemůžeš mě teď opustit!“

Cítil jsem, jak se mě zmocňuje chlad. Naposledy mě pohladil. Po vlnitých kadeřích, které mi dopadaly na holá ramena. Přehodil mi přes ně svůj těžký plášť s kapucí, pod kterou schoval část mého zvířecího já. Přitiskl si mě k sobě a svou

mohutností mi dopřál ochranu před okolním světem. Hřál mě svými ohromnými dlaněmi a tichými slovy přesvědčoval, že všechno dobře dopadne.

S pocitem klidu jsem usnul v jeho náruči. Neměl jsem žádný sen. Když sem otevřel oči, byl jsem sám. Slunce se prodíralo nadýchanými šedivými mraky a prodlužovalo stíny útlých bříz. Kabát byl nasáknutý vodou a přesto hřál. Moje tělo však bylo slabé a neznalé chůze jen o dvou končetinách. Kňučel jsem jako zatoulané kotě. Nikdo však mé kňourání neslyšel. Připadal jsem si jako smrtící mor ploužící se krajinou. Konipásci se přestali hádat a hmyz dělal mrtvého brouka. I obilí nikoho nepomlouvalo a jen tiše klonilo své hlavy k zemi. Větve stromů se nehýbaly a ani jeden jediný list se nepohnul. Nikdo z nich se mnou nechtěl mluvit.

Možná ke mně hovořili, ale já jim už nerozuměl.

Poprvé jsem svou tvář uviděl v řece. Viděl jsem svůj obličej, jak se křiví pod návaem pláče. Brečel jsem poprvé. A pak jsem ho uviděl. Jako rozmazanou čmouhu. Že to bylo kvůli slzám jsem tenkrát netušil. Byl to chlapec. Lidské mládě. Seděl na zemi a v ruce držel knihu. Starý keř obsypaný trpkými plody divoké trnky na něj vrhal stín. Měl vlasy stejné barvy, jako obilí, které se mnou už nemluvalo.

Trny nejsou na nic. Od květin je to čirá zlomyslnost!

Jeho hlas mě vystrašil. Drobnou pěstí udeřil do země a udusil pod ní už tak polámaná stébla trávy. Mluvil dál, ale neslyšel jsem ho. Vábil mě k sobě jako plamínek světla hloupou můru. Hlavu měl zabořenou mezi ošuntělé stránky knihy. Musel jsem z ramen shodit těžký plášť svého pána, protože mi bránil v tichém plížení. Být neviditelný bylo v lidské podobě téměř nemožné. Dopadl jsem na všechny čtyři doufaje, že se mi to povede.

Má-li někdo rád květinu, jedinou tohoto druhu na miliónech a miliónech hvězd, stačí mu, aby byl šťasten, když se na hvězdy dívá. Řekne si: Tam někde je má květina...

Zůstal jsem nehybně stát a natahoval dlouhé uši, aby mi neuniklo jediné slovo. Zajímalo mě, o čem mluví.

Květině, kterou máš rád, nehrozí nebezpečí...

Cítil jsem podivné mravenčení kolem páteře. Jako by si tam právě banda mravenců udělala hlavní cestu a má hlava byla konečná. Obrovské mraveniště plné otázek, myšlenek a nevyřčených odpovědí.

„To byla smutná kapitola,“ řekl ten kluk náhle a něžně zaklopil knihu. „Myslíš, že se někdy vrátí? Ke své květině?“

Lehl si do trávy hned vedle odložené knihy a místo ní vzal do rukou „něco“. Zvedl to nad hlavu a nabídl slunci jako obětinu. Zářivý kotouč tu věc rámoval tak oslnivě, že jsem neviděl, co to je.

„Je pozdě, můj drahý příteli,“ pokračoval tiše a pomalu se zvedl. „Máma bude mít starosti.“

Jeho slova mě bodla u srdce.

„Zítra je taky den,“ usmál se.

Jeho úsměv byl zářivější než slunce.

„Co říkáš na ten altánek pod staletým dubem? Myslíš, že už rostou houby? Nebo si budeme číst raději pod tím kaštanem?“

Jeho hlas slábl, jak se od mne vzdaloval. Náhle jsem byl opět sám. Nahý, hladový a chladný vánek mi nedával pranic tepla. Celý zbytek dne jsem přemýšlel o tom, jak dopadne příběh, o kterém chlapec vyprávěl té podivné věci, kterou si odnesl sebou ve své náručí. Půjde zítra k starému dubu? Nebo pod kaštan obsypaný zelenými pichlavými ježky?

Když padla noc a Měsíc začal pást své třpytivé ovečky, nevydržel jsem čekat. Musel jsem jít za ním. Jeho stopy byly znát v mokré půdě. Dokonce ani heboučký mech se ještě nestačil vzpamatovat a vedl mě k němu. Stále jsem cítil jeho vůni, i když už jsem nebyl zvíře. Má cesta však skončila na začátku vesnice. Tam jsem se nikdy neodvážil. Za první branou na mě hned cíhal pes, který mě neměl rád v jakékoliv podobě. Zuřivým štěkotem mi dával najevo, že tu nejsem vítán. Ani jako člověk.

Zmizel jsem zbaběle do lesa dřív, než se k němu přidali další. Zastavil mě až chlad na bosých chodidlech. Hladký povrch kamene, který tvořil vysoký útes. Lemoval řeku, na které se divoce vzpínaly vlny, povzbuzené včerejším deštěm. Stačil by jediný krok a tohle všechno by mohlo skončit.

„Ubohý lišáku,“ uslyšel jsem náhle, když jsem se s pláčem zhroutil. „Bohové jsou tak krutí. Hrají si s osudy zvířat i lidí a je jim jedno, jak jejich životy dopadnou.“

„Kdo jsi?“

Můj hlas zněl jako liščí skřek, ale přesto měl slova.

„Někdo, kdo ti rozumí. Kdo chápe, jaké to je být napůl člověk a napůl bytost bez místa na zemi.“

„Kdo jsi? Ukaž se!“

„Jsem Jeseň a jsem bohyní podzimu, spánku a snů,“ odpověděla. „Možná, že se ti jen zdám a možná, že ti dovolím, abys mě spatřil.“

„Bohové...“ polkl jsem slzy a zbytek utřel prochladlou rukou. „...nevím, jestli jim ještě dokážu někdy věřit.“

„Znám ten pocit. I má matka byla člověk a bůh ji svedl jako vánek. Také si chtěla vzít život, ale bohové rozhodli jinak.“

Její jemný hlas pomalu dostával obraz. Tak jako když se zvedá jarní mlha a odhaluje okolí. Dívka s dlouhými vlasy v barvě kaštanů, v kterých se shlíží vycházející slunce. Vlčí máky do nich vpletené jako krvavé rány. Zlaté šaty dopadající až na zem. Přesto svou jemností a průsvitností nedokázaly zahalit její štíhlou postavu a drobná ňadra.

„Mrzí mě, jak jsi nakonec dopadl. Mohu vidět do budoucnosti. Mohla bych ti třeba říct, co tě čeká. Ale napřed se najez. Musíš mít hlad,“ usmála se a ladným pohybem ruky vykouzila čerstvý chléb.

Ani jsem nepoděkoval. Vrhla jsem se na to podřadné jídlo a rval je ostrými zoubky. Zatímco jsem se barbarsky cpal, stáhla kousek z noční oblohy a měsíční nití z ní ušila hrubou košili s kapucí a kalhoty s otvorem pro ocas.

„Nechci vidět svou budoucnost,“ vysoukal jsem ze sebe. „Chtěl bych znát, kam půjde příště ten chlapec.“

„Máš ale divné přání,“ podivila se Jeseň a pomohla mi obléct se.

Pamatuji si, jak mě políbila na čelo. Její rty byly teplé a voněly po medu. Hvězdné nebe bylo najednou blízko. Roztříštilo se o zem s ohlušujícím rachotem a já ztratil vědomí.

Možná jsem nakonec skočil.

A tohle bylo místo, kam se dostanou lišky, které pokazí božskou milost. Nejspíš se mi to zdálo a byl to poslední sen, než jsem umřel hladu. Probudil jsem se v seníku. Měl jsem na sobě šaty. Na zemi ležela miska obilné kaše, z které se ještě kouřilo.

Takže to nebyl sen.

Zvedl jsem se a zamířil otupělým krokem ke dveřím seníku. Slunce se snažilo vysát vláhu trávě přímo před očima. Větve stromů se nepohnuly. Les voněl po jehličí. Bohyně dodržela svůj slib.

Začal jsem utíkat. Podivné tušení mě popohánělo ke spěchu. V mé hlavě se odehrávalo divadlo, kterému jsem nerozuměl. Záblesky. Okamžiky. Srdce mi bilo jako šílené. Měl jsem strach. Něco bylo špatně. Viděl jsem vyděšené oči. Pět prstů snažící se zachytit modré oblohy bez mráček. Nebylo čeho se zachytit.

Můj chlapec. Jeho příběhy. A ta věc, které to vyprávěl.

Konečně jsem ho uviděl. Na dřevěném mostě. Na zábradlí, které obývalo už několikátá generace dřevo škůdců, měl posazenou tu „věc“. Možná nějakou panenku.

„Hej!“ zakřičel jsem, když mi pod bosými chodidly zavržala první prkna lávky. „Jsi v nebezpečí! Musíš odtud pryč!“

Přestal mluvit a smát se. Báł se. Kapuce nedokázala úplně skrýt dlouhé liščí uši. Můj ocas se nervózně vlnil ze strany na stranu.

„Prosím, nemusíš se mě bát,“ vysoukal jsem ze sebe. Snažil jsem se mluvit klidně.
„Prosím, neubližuj mi!“
„Já ti nechci ublížit!“

Nevěděl jsem, že stále zním jako zvíře, zahnané do kouta. Že neumím mluvit. Vrčel jsem a vztahoval k němu ruku s dlouhými ostrými drápy, které stále dokázaly rozdrásat hrdlo své oběti.

Moje uši zareagovaly na podezřelý zvuk prudkým pohybem. Dokola mumlal, ať mu neubližuji. Couval přede mnou, a nakonec po mě hodil svůj batoh, ze kterého vypadla kniha. Zastavil jsem se. Možná by stačilo, kdybych si ji vzal a sám si přečetl konec příběhu. Ale pak jsem uviděl ten okamžik ze svého snu. Budoucnost, kterou mi ukázala Jesen.

Staletá prkna nevydržela a most se pod ním prolomil. Jeho modré oči plné nevinnosti mě prosily o pomoc. Natažená ruka s pěti prsty, přes které on viděl oblohu a já jeho vyděšenou tvář. Pozůstatek mé zvířecí mysli viděl ve vlnách rozbouřené řeky hladové tlamy vlků, toužící po krvi.

„Mám tě!“ Pevně jsem ho chytil za rukáv mikiny. Dál jsem nemluvil. Protože jsem pochopil, že mé „neublížím ti“ nebo „zachráním tě“ stále zní jako nepřátelské vrrr. Jen jsem ho držel a svázel pohled blankytně modrých očí s těma zelenožlutýma očima šelmy.

Vytáhl jsem ho do bezpečí. Jeho tělo zválelo stovky drobných květů sedmikrásek. Dýchal rychle a hlasitě. Jeho oči byly pořád vyděšené a ústa měl pootevřená. Nevěřicně se díval na moje ostré zuby a dlouhé uši pokryté rezavými chloupky. Zahanbeně jsem je skryl pod kapucí a snažil se zmizet z dohledu.

„Můj... přítel...“ zašeptal a do očí se mu nahrnuly slzy.

Zastavil jsem se a moje slechy se automaticky natočily jeho směrem.

Přítel?

„Prosím... Zachraň ho!“

Můj drahý příteli... Té „věci“ četl svůj příběh a nazýval ho můj drahý příteli. Kdo to je? Nebo spíš, co to je?

Víš, můj milý lišáčku, všichni občas děláme věci, které tak úplně nedávají smysl...

Díval se směrem, kde most ztratil pár svých prken. K díře, na jejíž okraji ležel batoh a kniha, o kterou celou dobu vlastně šlo. Zatáhl jsem rozzuřené drápky a schoval prsty pod okraj košile. Poklekl jsem vedle něj a podíval se mu zpříma do očí. Doufal jsem, že v těch mých uvidí upřímnost a pokus o navázání přátelství. Nepokusil jsem se o slova. Protože jsem byl zvíře a lidé zvířecí řeči nerozumí. Jen bohové. Které jsem...

Miloval.

Nenáviděl.

Skočil jsem mezi chřtány divokých vlků a nechal se unášet. Neměl jsem ponětí, jak ta věc, co jsem měl zachránit, má vypadat. Ale věřil jsem, že mi Jeseň dala tu představu někam do mozku, abych ji našel.

Nikam jsem nepatřil. Nebyl jsem ani zvíře, ani lidská bytost. Ztratil jsem čich a rychlost. Potřeboval jsem jíst a zahřát se. Neuměl jsem mluvit. Nebyl jsem nic.

Hříčkou a hračkou pro Bohy. Ale měl jsem tu „věc“. Vypadala jako já. Plyšová hračka v podobě lišky. Když jsem ji sevřel a snažil se dostat na břeh, věděl jsem, že se konečně stanu něčím, co bude dávat smysl. Něčím, co nepotřebuje mluvit, ani lovit. Co nebude potřebovat bohy. Něčím, co potřebuje jen... ten pocit...

Nevím, co to bylo. Protože když jsem se toho dotkl, začalo se plnit přání mého pána. Který si přál, abych byl šťastný. Řekl mi, že můžu najít bytost, s kterou splynu. Měl to být člověk. Doufal, že se stanu člověkem. Ale proč by si lišák přál být člověkem?

Ten rok přišla zima dřív, než všichni čekali. Listí ze stromů nestačilo ani zezlatovět, zčervenat a zežloutnout. Motýli si nenašli svá hnízda na přespání. Kaštanoví ježci spadli na zem, aniž by pukli a ze svých bříšek propustili svá děťátka. Rozkvetlé růže pokryl ledový mráz a navždy je uvěznil ve svém ledovém království. Tráva se pyšnila zrovna svou nejlepší zelenou barvou a včely se mohly přetrhnout získat titul největšího sběrače pilu.

Svíral jsem plyšáka a tiskl ho k hrudi. Zuby o sebe cvakaly a chodidla v husté vrstvě sněhu zanechávala krvavé otisky. Můj pán mi řekl, ať najdu člověka, kterého bych se dotknul, a pak se stal konečně kompletním. Ale já nechtěl být člověkem. Přál jsem si být něčím, ke kterému někdo cítí něco...

To něco...

„Prosím... Zachraň ho!“

Už jsem tu jednou byl. Ten pes se jmenoval Garik. Věděl jsem to, protože mi to tenkrát vyštěkal a já mu jako liška rozuměl. Řekl mi, ať táhnu pryč, nebo mě zakousne. Tenkrát jsem si to nepřipouštěl. I když jsem měl lidský obličej, dvě nohy a dvě ruce, stále jsem k nim nepatřil.

I teď na mě štěkal. Tentokrát to byl jen štěkot. Mé ruce měly podivný tvar a z konečků prstů netrčely drápy. Mé uši byly stále liščí, ale neslyšely vůbec nic. Přetáhl jsem si přes hlavu košili s kapuci a odložil ji do sněhu.

„Děkuji ti, Jeseni,“ zamumlal jsem. „Vím, že jsem tě zklamal, ale ty jsi mou budoucnost viděla. Vím, že ti to nedalo a podívala ses. Nedává to smysl...“

Že?

Ten pes štěkal vytrvale. Připojili se k němu i další a vzbudili celou vesnici. Obyvatelé zjistili, že na konci léta napadl sníh. A ten kluk vyšel ven. Nijak se navenek nelišil od ostatních.

Plyšový lišák ležel na chodníčku před vstupními dveřmi. Branka do zahrady byla otevřená. Pes toho využil a šel prozkoumat okolí. Chlapcovy ruce byly teplé, když ho zvedl. Přitiskl si jej na tvář. Usmál se. Modré oči zářily štěstím. Zvedl ho do výše a ukázal mu hvězdy na nebi. Řekl mu „můj drahý příteli“.

Vzal ho s sebou domů. Slíbil mu, že zítra půjdou k řece, která doufá nezamrzla, a bude mu číst. Z té knihy o květině. Slyšel jeho tlukot srdce. Cítil jeho dech, když si ho položil na polštář a než usnul, stačil mu sdělit spoustu důležitých věcí.

Než se chlapec ponořil do svých snů, zašeptal, že ho miluje...

Takže tohle...

...tohle byl ten pocit, který mu chyběl?

**Významné kulturní
a komunitní centrum Vyškova**

Zajišťujeme, poskytujeme, pořádáme:

- půjčování
 - kvalitních knih z oblasti beletrie a společensko-vědní literatury pro dospělé i dětské čtenáře
 - CD nosičů – hudebních i audioknih
 - denního tisku, odborných časopisů a společenských magazínů
 - regionální literatury
 - čteček elektronických knih
 - deštníků, tašek, brýlí
- besedy s autory, křty knih, vzdělávací pořady
- hudební pořady s velkoplošnou projekcí
- aktivizační programy – trénink paměti
- PC kurzy
- práce s dětmi a mládeží – besedy, hry, soutěže
- pořádání výstav a vernisáží
- Univerzita 3. věku
- S knížkou do života / Projekt Bookstart
- Pojďme si zazpívat s ...
- internet pro veřejnost
- služby a integrační programy pro handicapované spoluobčany, např. rozvoz knih pro imobilní čtenáře
- knihovnicko-bibliografické lekce
- vypracování rešerší, bibliografické a faktografické informace
- meziknihovní výpůjční služba
- reprografické služby pro veřejnost
- databáze e-mailů pro oznamování akcí a knižních novinek
- zasílání upozornění před koncem výpůjční doby a platnosti průkazu
- připojení na Wi-Fi v budově knihovny zdarma
- pověřená knihovna – poradenská a konzultační činnost, nákup a distribuce výměnných souborů pro knihovny obcí regionu

Klub přátel KKD, spolek

Spolek založený na podporu čtenářství ve všech věkových kategoriích a sociálních skupinách.

K naplnění tohoto cíle pořádá společensko vzdělávací a kulturní akce:

Literární čaje – setkávání s významnými osobnostmi současné české literatury a kultury

Literární toulky – tematické zájezdy po místech spjatých se životem či dílem osobností české kultury

Večery pod lampou – tematické hudebně-literární pořady

Klub také finančně podporuje projekty Knihovny Karla Dvořáčka podporující čtenářskou gramotnost obyvatel Vyškova a okolí.

Klub přátel KKD, spolek
Nádražní 4
682 01 Vyškov
www.klubpratelkkd.cz

Posláním nadace je podporovat vytváření podmínek pro plnohodnotný život lidí regionu nezávisle na jejich věku, sociálním postavení či zdravotním stavu. Za tímto účelem nadace každoročně vyhlašuje grantové řízení, ve kterém podporuje veřejně prospěšné projekty neziskových organizací ve městě Vyškově a v okrese Vyškov.

Cílem nadace je monitorovat potřeby a priority komunity a získávat finanční prostředky na jejich podporu.

Tři brány
komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci

Dobrovského 422/3
682 01 Vyškov
Tel.: 603 798 031
e-mail: nadace@tribrany.cz
www.tribrany.cz
Číslo účtu: 201781448/0600

Tento Sborník vydaly společně Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, Tři brány, komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci Vyškov a Klub přátel KKD, spolek v březnu 2023.
K vydání připravila Zdeňka Adlerová.